

תקן חשבונאות מספר 21

רווח למניה

פברואר 2006

The Israel Accounting Standards issued by the Israel Accounting Standards Board are often based on and may include parts of the text of the International Accounting Standards published by the International Accounting Standards Board (IASB).

International Accounting Standards, Exposure Drafts, and other IASB publications are copyright of the International Accounting Standards Board, 166 Fleet Street, London EC4A 2DY, United Kingdom, Telephone: +44 (020) 7353-0565, FAX: +44 (020) 7353-0562, E-mail: publications@iasc.org.uk, Internet: <http://www.iasc.org.uk>.

All rights reserved. No part of the text of IASB's publications may be translated, reprinted or reproduced or utilized in any form either in whole or in part by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including photocopying and recording, or in any information storage and retrieval system, without prior permission in writing from the International Accounting Standards Board.

The International Accounting Standards have been translated to Hebrew and are published by Israel Accounting Standards Board with the permission of IASB.

The approved text of the International Accounting Standards is that published by the IASB in the English language and copies may be obtained direct from IASB.

International
Accounting Standards
Committee

® The "Hexagon Device", "IAS", "IASB" and "International Accounting Standards" are registered Trade Marks of the International Accounting Standards Board and should not be used without the approval of the International Accounting Standards Board.

תקני חשבונאות ישראליים המתפרסמים על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות מתבססים לעיתים או עשויים לכלול חלקים מנוסח תקני חשבונאות בינלאומיים המתפרסמים על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים.

לוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים זכויות יוצרים בתקני חשבונאות בינלאומיים, הצעות לתקני חשבונאות בינלאומיים, וחומר אחר המתפרסם על ידה. כתובתה של הוועדה: United Kingdom, London, 166 Fleet Street, EC4A 2DY. טלפון: +44 (020) 7353-0565, פקס: +44 (020) 7353-0562, דואר אלקטרוני: publications@iasc.org.uk, אינטרנט: <http://www.iasc.org.uk>

כל הזכויות שמורות. אין לתרגם, להעתיק, לשכפל, או לעשות שימוש בחלק כלשהו של פרסומי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים, אם באמצעים אלקטרוניים או מכניים או בכל אמצעי אחר, הקיים היום, או שיהיה קיים בעתיד, לרבות צילום, הקלטה או שימוש בכל שיטת אחסון ואחזור מידע, ללא הסכמה מוקדמת בכתב מהוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים.

תרגום תקני חשבונאות בינלאומיים ופרסומם בשפה העברית בידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות נעשה בהסכמת הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים.

הנוסח המחייב של תקני חשבונאות בינלאומיים הוא זה המפורסם על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים בשפה האנגלית ואשר עותקים ממנו ניתן להשיג ישירות מהוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים.

International Accounting Standards Committee

® תצורת המשושה, "IAS", "IASB", ו- "International Accounting Standards" הם סימני מסחר רשומים של הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים ואין לעשות בהם שימוש ללא אישורה.

תקן חשבונאות מספר 21

רווח למניה

פברואר 2006

תוכן עניינים

סעיפים

א-טו	מבוא
1	מטרת התקן
2-4	תחולה
5-8	הגדרות
9-63	מדידה
9-29	רווח בסיסי למניה
12-18	רווח
19-29	מניות
30-63	הרווח המדולל למניה
33-35	רווח
36-40	מניות
41-63	מניות רגילות פוטנציאליות מדללות
45-48	אופציות, כתבי אופציה ומכשירים המקבילים להם
49-51	מכשירים הניתנים להמרה
52-57	מניות שהנפקתן מותנית
58-61	חוזים הניתנים לסילוק במניות רגילות או במזומן
62	אופציות שנרכשו
63	אופציות מכר שנכתבו

תוכן עניינים (המשך)

סעיפים	
64-65	התאמות למפרע
66-69	הצגה
70-73	גילוי
74	תחילה והוראות מעבר
75-76	שינויים בתקני חשבונאות אחרים
	נספחים
	נספח א' - הנחיות ליישום
	נספח ב' - דוגמאות להמחשה
	נספח ג' - ההבדלים בין תקן חשבונאות מספר 21, רווח למניה, לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 33, רווח למניה (מרס 2004)

תקן חשבונאות מספר 21

רווח למניה

פברואר 2006

© כל הזכויות שמורות למוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. אין להעתיק, לשכפל, לתרגם, להציג, לפרסם, להפיץ, להוציא לאור או לעשות שימוש מסחרי כלשהו בפרסום זה או בחלק ממנו, בכל דרך שהיא ובכל אמצעי מכני, אלקטרוני או אחר, ללא הסכמה מפורשת בכתב ומראש מאת המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

תקני חשבונאות בינלאומיים או חלקים מהם תורגמו לעברית ונכללו במסגרת תקני חשבונאות בישראל באישור הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים. הנוסח המחייב של תקני חשבונאות בישראל הוא זה המפורסם על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בשפה העברית.

כל התייחסות לתקינה בינלאומית המובאת בגוף התקן, או בהערות השוליים לתקן, או בנספחים, אין בה כשלעצמה כדי קביעה כי אותו תקן חשבונאות בינלאומי או חלקים ממנו אומצו על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ככלל חשבונאי בישראל.

תקן זה מובא בסעיפים 1-76 ובנספח א'. כל הסעיפים בתקן מחייבים באותה מידה. הוראות התקן, המובאות באותיות מודגשות, מייצגות את העקרונות העיקריים של התקן. תקן זה יש לקרוא בהקשר למטרת התקן. תקני החשבונאות וההבהרות המפורסמים על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות אינם חלים על פריטים לא מהותיים.

מבוא

א. תקן זה, המבוסס על תקן חשבונאות בינלאומי מספר 33, רווח למניה (להלן התקן הבינלאומי), מחליף את גילוי דעת מספר 55 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר רווח למניה והוא קובע את העקרונות לחישוב והצגה של רווח למניה.

- ב. תקן זה ייושם על ידי ישויות, שמניותיהן הרגילות או מניותיהן הרגילות הפוטנציאליות רשומות, או מצויות בהליך רישום, למסחר בשווקים ציבוריים.
- ג. ישות תחשב את סכומי הרווח הבסיסי למניה לגבי רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת וכן הישות תחשב את סכומי הרווח הבסיסי למניה לגבי רווח או הפסד מפעולות נמשכות, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת, במידה שמוצג רווח כזה.
- ד. הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (outstanding) (המכנה) במהלך התקופה.
- ה. לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה, ישות נדרשת לתאם את הרווח או ההפסד מפעולות נמשכות ו/או הרווח או ההפסד בגין סכומים לאחר מס של דיבידנדים, הפרשים הנובעים מסילוק והשפעות דומות אחרות של מניות בכורה שסווגו כהון עצמי.
- ו. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, ישות תתאם את הרווח או את ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת, כפי שחושב לצורך הרווח הבסיסי למניה, בגין ההשפעה לאחר מס של:
1. דיבידנדים כלשהם או פריטים אחרים כלשהם, הקשורים למניות רגילות פוטנציאליות מדללות, אשר נוכו בחישוב רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת כפי שחושב לצורך הרווח הבסיסי למניה,
 2. עלויות מימון כלשהן, שהוכרו בתקופה, הקשורות למניות רגילות פוטנציאליות מדללות, וכן
 3. שינויים אחרים כלשהם בהכנסה או בהוצאה, שהיו נובעים מהמרת מניות רגילות פוטנציאליות מדללות.

- ז. הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות, הקיימות במחזור במהלך התקופה ולכל התקופות המוצגות, יותאם בגין אירועים, שאינם המרת מניות רגילות פוטנציאליות, ששינו את מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור, ללא שינוי מקביל במשאבים.
- ח. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, מספר המניות הרגילות יהיה הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות, שחושב לצורך הרווח הבסיסי למניה, בתוספת הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שהיו מונפקות כתוצאה מההמרה של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות למניות רגילות. מניות רגילות פוטנציאליות מדוללות יחשבו ככאלו שהומרו למניות רגילות בתחילת התקופה או, ממועד הנפקת המניות הרגילות הפוטנציאליות, כמאוחר שבהם.
- ט. מניות רגילות פוטנציאליות יטופלו כמדוללות כאשר, ורק כאשר, המרתן למניות רגילות מקטינה את הרווח למניה מפעולות נמשכות או מגדילה את ההפסד למניה מפעולות נמשכות.
- י. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, על ישות להניח כי אופציות וכתבי אופציה מדללים של הישות, מומשו. הישות תחשב את מספר המניות התיאורטי שניתן היה להנפיק על פי מחיר השוק הממוצע של המניה, בתמורה לסכום המתקבל ממימוש האופציות וכתבי האופציה. ההפרש בין מספר המניות הרגילות המונפקות לבין מספר המניות הרגילות אשר ניתן היה להנפיק במחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה, יטופל כהנפקת מניות רגילות ללא תמורה.
- יא. אם מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור או מספר המניות הרגילות הפוטנציאליות הקיימות במחזור גדל כתוצאה מהנפקת מניות הטבה או מפיצול מניות, או קטן כתוצאה מאיחוד מניות, חישובי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה יותאמו למפרע לכל התקופות המוצגות. אם שינויים אלו התרחשו לאחר תאריך המאזן, אך לפני התאריך בו אושרו הדוחות הכספיים לפרסום, החישובים למניה לתקופות אלו ולכל תקופה קודמת, המוצגת בדוחות הכספיים, יתבססו על המספר החדש של מניות. יש לתת גילוי לעובדה שהחישובים למניה משקפים שינויים אלו במספר המניות. בנוסף, הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל

למניה לכל התקופות המוצגות יותאמו בגין השפעות של טעויות והתאמות כתוצאה משינויים במדיניות חשבונאית, המטופלים למפרע.

יב. ישות תציג בדוח רווח והפסד את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לגבי רווח או הפסד מפעולות נמשכות לתקופה, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, ולגבי רווח או הפסד לתקופה, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, לגבי כל סוג של מניות רגילות בעלות זכויות שונות לחלק ברווח לתקופה. ישות תציג את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה באותה מידה של הבלטה לכל התקופות המוצגות.

יג. ישות המדווחת על פעילות מופסקת ו/או השפעה מצטברת של שינוי במדיניות חשבונאית ו/או פריט מיוחד תציג את סכומי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לגבי הפעילות המופסקת ו/או את סכומי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה של השפעה מצטברת של שינוי במדיניות חשבונאית ו/או את סכומי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה של פריט מיוחד בדוח רווח והפסד או בביאורים לדוחות הכספיים.

יד. ישות תציג את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה, גם אם הסכומים שליליים (כלומר, הפסד למניה).

טו. תקן זה יחול על דוחות כספיים המתייחסים לתקופות המתחילות ב- 1 בינואר, 2006 או לאחר מכן. יש ליישם למפרע את הוראות התקן על נתוני ההשוואה של הרווח למניה המתייחסים לתקופות קודמות.

תקן חשבונאות מספר 21 - רווח למניה

מטרת התקן

1. מטרת תקן זה היא לקבוע עקרונות לחישוב והצגת רווח למניה, כדי לשפר את יכולת ההשוואה בין ביצועים של ישויות שונות באותה תקופת דיווח ובין ביצועים של אותה ישות בתקופות דיווח שונות. על אף שלנתוני הרווח למניה קיימות מגבלות, מאחר שניתן להשתמש במדיניות חשבונאית שונה לקביעת ה"רווח", עקביות בחישוב הרווח ואחידות בחישוב המכנה משפרת את הדיווח הכספי. תקן זה מתמקד במכנה המשמש לצורך חישוב הרווח למניה.

תחולה

2. תקן זה ייושם על ידי ישויות, שמניותיהן הרגילות או מניותיהן הרגילות הפוטנציאליות רשומות, או מצויות בהליך רישום, למסחר בשווקים ציבוריים.

3. ישות, שנותנת גילוי לרווח למניה, תחשב את הרווח למניה ותיתן לו גילוי בהתאם לתקן זה.

4. בוטל.

הגדרות

5. להלן מונחים המשמשים בתקן זה ומשמעותם:
אנטי-דילול (Antidilution) - עלייה ברווח למניה או ירידה בהפסד למניה הנובעת מהנחה שמכשירים הניתנים להמרה הומרו, שאופציות או כתבי אופציה (warrants) מומשו, או שמניות רגילות הונפקו עם התקיימותם של תנאים מוגדרים.

הסכם להנפקה מותנית של מניות (Contingent Share Agreement) - הסכם להנפקה של מניות, אשר תלויה בהתקיימות תנאים מוגדרים.

מניות רגילות שהנפקתן מותנית (Contingently Issuable Ordinary Shares) - מניות רגילות הניתנות להנפקה בתמורה מועטה, המשולמת במזומן או באמצעים אחרים, או ללא תמורה כלל, בהתקיימות תנאים שהוגדרו בהסכם להנפקה מותנית של מניות.

דילול (Dilution) - ירידה ברווח למניה או עלייה בהפסד למניה הנובעת מהנחה שמכשירים הניתנים להמרה הומרו, שאופציות או כתבי אופציה מומשו, או שמניות רגילות הונפקו עם התקיימותם של תנאים מוגדרים.

אופציות, כתבי אופציה ומכשירים המקבילים להם (Options, Warrants and their equivalents) - מכשירים פיננסיים המקנים למחזיק את הזכות לרכוש מניות רגילות.

מניה רגילה (Ordinary Share) - מכשיר הונני הנחות בעת פירוק (Subordinate) מכל הסוגים האחרים של מכשירים הונניים.

מניה רגילה פוטנציאלית (Potential Ordinary Share) - מכשיר פיננסי או חוזה אחר שעשוי לזכות את המחזיק בו במניות רגילות.

אופציות מכר (Put Options) - אופציות מכר על מניות רגילות הן חוזים המקנים למחזיק את הזכות למכור מניות רגילות במחיר מוגדר במהלך תקופה מוגדרת.

6. מניות רגילות משתתפות ברווח לתקופה, רק לאחר שסוגים אחרים של מניות, כגון מניות בכורה, השתתפו ברווח. לישות יכולים להיות יותר מסוג אחד של מניות רגילות. למניות רגילות מאותו סוג יש אותן זכויות לקבלת דיבידנדים.

7. דוגמאות למניות רגילות פוטנציאליות:

א. התחייבויות פיננסיות או מכשירים הונניים, כולל מניות בכורה, הניתנים להמרה למניות רגילות,

ב. אופציות וכתבי אופציה,

ג. מניות שיונפקו בהתקיימות תנאים, הנובעים מהסדרים חוזיים, כגון רכישה של עסק או של נכסים אחרים.

8. מונחים, שהוגדרו בתקן חשבונאות מספר 22, מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה, משמשים בתקן זה באותה משמעות שנקבעה בסעיף 11 לתקן חשבונאות מספר 22, אלא אם צוין אחרת. תקן חשבונאות מספר 22 מגדיר מכשיר פיננסי, נכס פיננסי, התחייבות פיננסית, מכשיר הוני ושווי הוגן, ומספק הנחיות ליישום הגדרות אלו.

מדידה

רווח בסיסי למניה

9. ישות תחשב את סכומי הרווח הבסיסי למניה לגבי רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת¹ וכן הישות תחשב את סכומי הרווח הבסיסי למניה לגבי רווח או הפסד מפעולות נמשכות, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת, במידה שמוצג רווח כזה.

10. הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (outstanding) (המכנה) במהלך התקופה.

¹ בתקן זה, המונח בעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, מתייחס אף לבעלי זכויות הונניות, בישויות ללא הון מניות.

² ראה סעיף א1.

11. מטרת המידע לגבי הרווח הבסיסי למניה היא לספק מדד לזכויות של כל מניה רגילה של הישות המדווחת בביצועי הישות במהלך תקופת הדיווח.

רווח

12. הסכומים, המיוחסים לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה, המתייחסים ל:

א. רווח או הפסד מפעולות נמשכות, המיוחס לישות המדווחת, וכן

ב. רווח או הפסד, המיוחס לישות המדווחת

יהיו הסכומים בסעיפים א' ו- ב' לעיל מותאמים בגין סכומים לאחר מס של דיבידנדים³, הפרשים הנובעים מסילוק, והשפעות דומות אחרות של מניות בכורה המסווגות כהון עצמי.

13. כל פריטי הכנסות והוצאות, המיוחסים לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, אשר הוכרו בתקופה, כולל הוצאות מס ודיבידנדים על מניות בכורה שסווגו כהתחייבויות, נכללים בקביעת רווח או הפסד לתקופה המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת.

14. הסכום לאחר מס של דיבידנדים למניות בכורה, שיש לנכות מרווח או הפסד, הוא:

א. הסכום לאחר מס של דיבידנדים כלשהם למניות בכורה, שאינן צוברות, שהוכרו בהתייחס לתקופה, וכן

ב. הסכום לאחר מס של דיבידנדים למניות בכורה צוברות המתייחס לתקופה, בין אם הדיבידנדים הוכרו ובין אם לאו. סכום הדיבידנדים למניות בכורה לתקופה אינו כולל סכום של

³ במצב השורר בישראל בעת פרסום תקן זה, דיבידנד המשולם על ידי חברה אינו מוכר כהוצאה ולכן ההתייחסות לניכוי המס אינה רלוונטית בישראל.

דיבידנדים כלשהם למניות בכורה צוברות, ששולם או שהוכרז במהלך התקופה הנוכחית בהתייחס לתקופות קודמות.

15. מניות בכורה אשר זכאיות לדיבידנד ראשוני נמוך כדי לפצות את הישות על מכירתן בניכיון, או מניות בכורה אשר זכאיות לדיבידנד הגבוה מהמקובל בשוק בתקופות מאוחרות יותר כדי לפצות משקיעים על רכישתן בפרמיה, לפעמים מכונות מניות בכורה בשיעור עולה (increasing rate preference shares). ניכיון או פרמיה כלשהם, שנוצרו בעת הנפקת מניות בכורה בשיעור עולה מופחתים לעודפים באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית ומטופלים כדיבידנד למניות בכורה לצורך חישוב רווח למניה.

16. ישות עשויה לרכוש חזרה מניות בכורה באמצעות הצעת רכש לבעלי מניות הבכורה. עודף השווי ההוגן של התמורה, ששולמה לבעלי מניות בכורה, על הערך בספרים של מניות בכורה מהווה תשואה לבעלי מניות הבכורה ונזקף לעודפים של הישות. יש לנכות סכום זה בחישוב רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת.

17. ישות יכולה לעודד המרה מוקדמת של מניות בכורה הניתנות להמרה באמצעות שינויים מיטיבים בתנאי ההמרה המקוריים ו/או בתשלום תמורה נוספת. עודף השווי ההוגן של המניות הרגילות שהונפקו ו/או של תמורה אחרת ששולמה על השווי ההוגן של המניות הרגילות שהיו צריכות להיות מונפקות בהתאם לתנאי ההמרה המקוריים, מהווה תשואה לבעלי מניות הבכורה, ויש לנכות אותו בחישוב רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת.

18. עודף כלשהו של הערך בספרים של מניות בכורה על השווי ההוגן של התמורה ששולמה כדי לסלקן יתווסף בחישוב רווח או הפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת.

מניות

19. לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה, מספר המניות הרגילות יהיה הממוצע המשוקלל של מניות רגילות הקיימות במחזור במהלך התקופה.

20. שימוש בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור במהלך התקופה משקף את האפשרות שסכום ההון של בעלי המניות השתנה במהלך התקופה כתוצאה ממספר מניות גדול יותר או קטן יותר, הקיימות במחזור, בכל רגע נתון. הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור במהלך התקופה הוא מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור בתחילת התקופה, מותאם במספר המניות שנרכשו חזרה או הונפקו במהלך התקופה מוכפל במקדם לשקלול הזמן. המקדם לשקלול הזמן הוא יחס מספר הימים שהמניות קיימות במחזור למספר הכולל של הימים בתקופה, במצבים רבים ניתן להשתמש בקירוב סביר של הממוצע המשוקלל.

21. מניות נכללות, בדרך כלל, בממוצע המשוקלל של מספר המניות מהמועד בו התמורה ראויה להתקבל (receivable) (בדרך כלל, מועד הנפקת המניות), לדוגמה:

א. מניות רגילות, שהונפקו תמורת מזומן, יכללו כאשר מזומן התקבל או שהוא ראוי להתקבל,

ב. מניות רגילות, שהונפקו תמורת השקעה חוזרת יזומה (וולנטרית) של דיבידנדים לבעלי מניות רגילות או לבעלי מניות בכורה, יכללו כאשר הדיבידנדים הושקעו בחזרה,

ג. מניות רגילות, שהונפקו כתוצאה מהמרת מכשיר חוב למניות רגילות, יכללו ממועד הפסקת צבירת הריבית,

ד. מניות רגילות, שהונפקו במקום ריבית או קרן על מכשירים פיננסיים אחרים, יכללו ממועד הפסקת צבירת הריבית,

ה. מניות רגילות, שהונפקו בתמורה לסילוק התחייבות הישות, יכללו ממועד הסילוק,

ו. מניות רגילות, שהונפקו כתמורה בעד רכישת נכס שאינו מזומן, יכללו ממועד ההכרה ברכישה, וכן

ז. מניות רגילות, שהונפקו בתמורה להספקת שירותים לישות, יכללו עם הספקת השירותים.

עיתוי הכללת המניות הרגילות נקבע בהתאם לתנאים הנלווים להנפקתן. המהות של כל חוזה המתייחס להנפקה תבחן תוך תשומת לב ראויה.

22. מניות רגילות, שהונפקו כחלק מתמורה בצירוף עסקים, יכללו בממוצע המשוקלל של מספר המניות ממועד הרכישה. זאת מאחר שהרוכש כולל את תוצאות הפעולות של הנרכש בדוח רווח והפסד שלו מאותו מועד.

23. מניות רגילות, שיונפקו כתוצאה מהמרה של מכשיר שיש חובה להמירו, יכללו בחישוב הרווח הבסיסי למניה ממועד הנפקת המכשיר.

24. מניות שהנפקתן מותנית יטופלו כקיימות במחזור ויכללו בחישוב הרווח הבסיסי למניה רק מהמועד בו התקיימו כל התנאים הדרושים (כלומר, האירועים התרחשו). מניות, הניתנות להנפקה רק בחלוף פרק זמן מסוים, אינן נחשבות מניות שהנפקתן מותנית, מאחר וחלוף הזמן הוא וודאי.

25. מניות רגילות הקיימות במחזור, אשר החזרתן מותנית (כלומר, כפופות לדרישת החזר), אינן מטופלות כקיימות במחזור ואין לכלול אותן בחישוב הרווח הבסיסי למניה עד למועד בו המניות אינן כפופות יותר לדרישת החזר.

26. הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות, הקיימות במחזור במהלך התקופה ולכל התקופות המוצגות, יותאם בגין אירועים, שאינם המרת מניות רגילות פוטנציאליות, ששינו את מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור, ללא שינוי מקביל במשאבים.

27. ישות עשויה להנפיק מניות רגילות, או להקטין את מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור, ללא שינוי מקביל במשאבים. דוגמאות לכך כוללות:

א. הנפקת מניות הטבה (לעיתים מכונה דיבידנד במניות),

ב. מרכיב הטבה בכל הנפקה אחרת, לדוגמה מרכיב הטבה בהנפקת זכויות לבעלי מניות קיימים,

ג. פיצול מניות, וכן

ד. איחוד מניות.

28. בהנפקת מניות הטבה או בפיצול מניות, מניות רגילות מונפקות לבעלי מניות קיימים ללא תמורה נוספת. לכן, מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור גדל ללא עלייה מקבילה במשאבים. מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לפני האירוע מותאם בגין השינוי היחסי במספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לו האירוע התרחש בתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת. לדוגמה, בהנפקת מניות הטבה ביחס של 2 ל-1, מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לפני ההנפקה מוכפל ב-3 כדי לקבל את המספר הכולל החדש של המניות הרגילות, או מוכפל ב-2 כדי לקבל את מספר המניות הרגילות שנוספו.

29. איחוד מניות רגילות מקטין, בדרך כלל, את מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור ללא ירידה מקבילה במשאבים. אולם, כאשר ההשפעה הכוללת היא רכישה חזרה של מניות לפי שווין ההוגן, הירידה במספר המניות הרגילות הקיימות במחזור היא תוצאה של ירידה מקבילה במשאבים. דוגמה לכך היא איחוד מניות משולב עם דיבידנד מיוחד. הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות הקיימות במחזור בתקופה בה התרחשה העסקה המשולבת מותאם בגין ירידה במספר המניות הרגילות הקיימות במחזור, מהמועד בו הוכר הדיבידנד המיוחד.

הרווח המדולל למניה

30. ישות תחשב את סכומי הרווח המדולל למניה לגבי רווח או הפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת, וכן הישות תחשב את סכומי הרווח המדולל למניה לגבי רווח או הפסד מפעולות נמשכות, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת, במידה שמוצג רווח או הפסד כזה.

31. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, ישות תתאם את הרווח או את ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת, ואת הממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בגין ההשפעות של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות.

32. מטרת הרווח המדולל למניה עקבית לזאת של הרווח הבסיסי למניה - לספק מדד לזכויות של כל מניה רגילה בביצועי הישות - בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות הקיימות במחזור במהלך התקופה. כתוצאה מכך:

א. לרווח או להפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, יש להוסיף את הסכום לאחר מס של דיבידנדים וריבית, שהוכרו בתקופה, בהתייחס למניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות והוא מותאם בגין שינויים אחרים כלשהם בהכנסה או בהוצאה, שהיו נובעים מהמרת המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות, וכן

ב. לממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור יש להוסיף את הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות הנוספות שהיו קיימות במחזור בהנחה שכל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות היו מומרות.

רווח

33. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, ישות תתאם את הרווח או את ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, כפי שחושב בהתאם לסעיף 12, בגין ההשפעה לאחר מס של:

א. דיבידנדים כלשהם או פריטים אחרים כלשהם, הקשורים למניות רגילות פוטנציאליות מדללות, אשר נוכו בחישוב הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת כפי שחושב בהתאם לסעיף 12,

ב. עלויות מימון כלשהן, שהוכרו בתקופה, הקשורות למניות רגילות פוטנציאליות מדללות, וכן

ג. שינויים אחרים כלשהם בהכנסה או בהוצאה, שהיו נובעים מהמרת מניות רגילות פוטנציאליות מדללות.

34. לאחר שהמניות הרגילות הפוטנציאליות מומרות למניות רגילות, הפריטים, שזוהו בסעיפים 33(א)-(ג), אינם קיימים עוד. במקום זאת, המניות הרגילות החדשות זכאיות להשתתף ברווח או

בהפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת. לכן, רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, המחושב בהתאם לסעיף 12, מותאם בגין הפריטים שזוהו בסעיפים 33(א)-(ג) ובגין מסים קשורים כלשהם. ההוצאות המתייחסות למניות רגילות פוטנציאליות כוללות עלויות עסקה וניכיון המטופלים בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית.

35. המרת מניות רגילות פוטנציאליות יכולה לגרום לשינויים נוספים בהכנסות או בהוצאות. לדוגמה, הירידה בהוצאות ריבית, הקשורות למניות רגילות פוטנציאליות מביאה לעלייה ברווח או ירידה בהפסד. עלייה זו או ירידה זו יכולות להוביל לעלייה בהוצאות הקשורות לתוכנית מחייבת, לשיתוף עובדים ברווחים. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, מותאם בגין שינויים נלווים אלו, בהכנסות או בהוצאות.

מניות

36. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, מספר המניות הרגילות יהיה הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות, שחושב בהתאם לסעיפים 19 ו-26, בתוספת הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שהיו מונפקות כתוצאה מההמרה של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות למניות רגילות. מניות רגילות פוטנציאליות מדללות יחשבו ככאלו שהומרו למניות רגילות בתחילת התקופה או, ממועד הנפקת המניות הרגילות הפוטנציאליות, כמאוחר שבהם.

37. מניות רגילות פוטנציאליות מדללות יקבעו באופן בלתי תלוי לכל תקופה מוצגת. מספר המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות, הכלול בתקופה המצטברת-מתחילת-השנה (year-to-date), אינו מהווה בהכרח ממוצע משוקלל של המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות, שנכללו בכל אחד מהחישובים לתקופות הביניים.

38. מניות רגילות פוטנציאליות משוקללות לתקופה בה הן היו קיימות במחזור. מניות רגילות פוטנציאליות, שבוטלו או שפקעו במהלך התקופה, יכללו בחישוב הרווח המדולל למניה רק לחלק מהתקופה בה הן היו קיימות במחזור. מניות רגילות פוטנציאליות, שהומרו

למניות רגילות במהלך התקופה, יכללו בחישוב הרווח המדולל למניה מתחילת התקופה ועד מועד ההמרה. ממועד ההמרה, המניות הרגילות הנובעות מהמרה יכללו הן ברווח הבסיסי למניה והן ברווח המדולל למניה.

39. מספר המניות הרגילות, שהיו מונפקות בהמרת מניות רגילות פוטנציאליות מדללות, נקבע בהתאם לתנאים של המניות הרגילות הפוטנציאליות. כאשר קיים יותר מבסיס המרה אחד, החישוב מביא בחשבון את יחס ההמרה או מחיר המימוש הטוב ביותר מנקודת מבט של המחזיק במניות הרגילות הפוטנציאליות.

40. חברה בת, עסקה משותפת או חברה כלולה יכולות להנפיק לצדדים שאינם החברה האם, השותף או המשקיע, מניות רגילות פוטנציאליות הניתנות להמרה למניות רגילות שלהן או למניות רגילות של החברה האם, השותף או המשקיע (הישות המדווחת). אם למניות רגילות פוטנציאליות אלו של החברה הבת, העסקה המשותפת או החברה הכלולה יש השפעה מדללת על הרווח הבסיסי למניה של הישות המדווחת, הן יכללו בחישוב הרווח המדולל למניה.

מניות רגילות פוטנציאליות מדללות

41. מניות רגילות פוטנציאליות הן מדללות כאשר, ורק כאשר, המרתן למניות רגילות מקטינה את הרווח למניה מפעולות נמשכות או מגדילה את ההפסד למניה מפעולות נמשכות.

42. ישות משתמשת ברווח או הפסד מפעולות נמשכות, המיוחס לישות המדווחת, כמספר בוחן (control number) לקביעה אם מניות רגילות פוטנציאליות הן מדללות או אנטי-מדללות. רווח או הפסד מפעולות נמשכות, המיוחס לישות המדווחת, מותאם בהתאם לסעיף 12 ואינו כולל פריטים המתייחסים לפעילויות מופסקות ו/או השפעה מצטברת של שינוי במדיניות חשבונאית ו/או פריט מיוחד.

43. מניות רגילות פוטנציאליות הן אנטי-מדללות כאשר המרתן למניות רגילות מגדילה את הרווח למניה מפעולות נמשכות או מקטינה את ההפסד למניה מפעולות נמשכות. חישוב הרווח המדולל למניה אינו

מביא בחשבון המרה, מימוש, או הנפקה אחרת של מניות רגילות פוטנציאליות שהשפעתן על הרווח למניה היא אנטי-מדללת.

44. בקביעה אם מניות רגילות פוטנציאליות הן מדללות או אנטי-מדללות, יש לבחון בנפרד, ולא במצטבר, כל הנפקה או כל סדרה של מניות רגילות פוטנציאליות. סדר בחינת המניות הרגילות הפוטנציאליות יכול להשפיע על הקביעה אם הן מדללות. לפיכך, כדי למקסם את הדילול של הרווח הבסיסי למניה, יש לבחון כל הנפקה או כל סדרה של מניות רגילות פוטנציאליות מהמדללת ביותר ועד למדללת במידה הפחותה ביותר. כלומר, מניות רגילות פוטנציאליות מדללות עם "רווח למניה תוספתי" הנמוך ביותר נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה לפני אלו עם רווח למניה תוספתי גבוה יותר. אופציות וכתבי אופציה, בדרך כלל, נכללות ראשונות, מאחר שהן אינן משפיעות על מונה החישוב.

אופציות, כתבי אופציה ומכשירים המקבילים להם

45. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, על ישות להניח כי אופציות וכתבי אופציה מדללים של הישות, מומשו. הישות תחשב את מספר המניות התיאורטי שניתן היה להנפיק על פי מחיר השוק הממוצע של המניה, בתמורה לסכום המתקבל ממימוש האופציות וכתבי האופציה. ההפרש בין מספר המניות הרגילות המונפקות לבין מספר המניות הרגילות, אשר ניתן היה להנפיק במחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה, יטופל כהנפקת מניות רגילות ללא תמורה.

46. אופציות וכתבי אופציה הם מדללים כאשר מימושם יגרום להנפקת מניות רגילות בתמורה הנמוכה ממחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה. מרכיב הדילול הוא מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה בניכוי מחיר ההנפקה. לפיכך, כדי לחשב את הרווח המדולל למניה, מניות רגילות פוטנציאליות מטופלות ככוללות את שני המרכיבים הבאים:

א. חוזה להנפקת מספר מסוים של מניות רגילות במחיר השוק הממוצע שלהן במהלך התקופה. ההנחה היא כי מניות רגילות אלו תומחרו באופן הוגן והן אינן מדללות ואינן אנטי-מדללות. יש להתעלם ממניות רגילות אלו בחישוב הרווח המדולל למניה.

ב. חוזה להנפקת יתרת המניות הרגילות ללא תמורה. מניות רגילות אלו אינן מניבות תקבולים ואין להן השפעה על הרווח או ההפסד, המיוחס למניות הרגילות הקיימות במחזור. לפיכך, מניות אלו מדללות ויש להוסיפן למספר המניות הרגילות הקיימות במחזור בחישוב הרווח המדולל למניה.

47. אופציות וכתבי אופציה הם בעלי השפעה מדללת רק כאשר מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה גבוה ממחיר המימוש של האופציות או כתבי האופציה (כלומר, הן "בתוך הכסף"). נתוני רווח למניה שדווחו בעבר, לא יותאמו למפרע, כדי לשקף שינויים במחירי המניות הרגילות.

47א. בהתייחס לאופציות למניות ולהסדרי תשלומים מבוססי מניות אחרים, אשר עליהם חל תקן חשבונאות מספר 24, תשלום מבוסס מניות, מחיר ההנפקה, כאמור בסעיף 46, ומחיר המימוש, כאמור בסעיף 47, יכללו את השווי ההוגן של סחורות או שירותים כלשהם⁴, אשר יסופקו לישות בעתיד בהתאם לתנאי האופציה למניה או להסדר תשלום מבוסס מניות אחר.

48. אופציות למניות לעובדים בתנאים קבועים או ניתנים לקביעה ומניות רגילות שטרם הבשילו (non-vested), מטופלות כאופציות בחישוב הרווח המדולל למניה, למרות שיתכן והבשלתן מותנית (vesting). אופציות אלו מטופלות כקיימות במחזור ממועד ההענקה. אופציות למניות לעובדים, המבוססות על ביצועים, מטופלות כמניות שהנפקתן מותנית, מאחר שההנפקה מותנית בקיום תנאים מוגדרים בנוסף לחלוף פרק זמן מסוים.

מכשירים הניתנים להמרה

49. ההשפעה המדללת של מכשירים הניתנים להמרה ברווח המדולל למניה צריכה להשתקף בהתאם לסעיפים 33 ו-36.

50. מניות בכורה הניתנות להמרה הן אנטי-מדללות כאשר סכום הדיבידנד שהוכרז על מניות אלו, בתקופה הנוכחית או שנצבר בגין

⁴ ראה דוגמה מספר 5א.

בתקופה הנוכחית לכל מניה רגילה, שתנבע מהמרתם, גבוה מהרווח הבסיסי למניה. באופן דומה, חוב הניתן להמרה הוא אנטי-מדלל כאשר הריבית בגינו (בניכוי מס ולאחר שינויים אחרים בהכנסות או בהוצאות) לכל מניה רגילה, שתנבע מהמרתם, גבוהה מהרווח הבסיסי למניה.

51. פדיון או המרה מתומרצת של מניות בכורה הניתנות להמרה עשוי להשפיע רק על חלק ממניות בכורה הניתנות להמרה שהיו קיימות במחזור. במקרים אלו, תמורה עודפת כלשהי, כאמור בסעיף 17, מיוחסת למניות אלו, שנפדו או שהומרו, כדי לקבוע אם יתרת מניות הבכורה הקיימות במחזור הן מדללות. המניות שנפדו או שהומרו נבחנות בנפרד מאלו שלא נפדו או שלא הומרו.

מניות שהנפקתן מותנית

52. כאמור בסעיף 24 לעיל, בחישוב הרווח הבסיסי למניה, מניות רגילות שהנפקתן מותנית מטופלות כקיימות במחזור ונכללות בחישוב הרווח הבסיסי למניה רק מהמועד בו התקיימו כל התנאים הדרושים (כלומר, האירועים התרחשו). אם התקיימו התנאים אזי בחישוב הרווח המדולל למניה, מניות שהנפקתן מותנית מטופלות כקיימות במחזור ונכללות מתחילת התקופה (או ממועד ההסכם להנפקה מותנית של מניות, אם מועד זה מאוחר יותר). אם התנאים אינם מתקיימים, מספר המניות שהנפקתן מותנית, הנכלל בחישוב הרווח המדולל למניה, מבוסס על מספר המניות שהיו מונפקות אילו תום התקופה היה תום תקופת ההתנייה. אין לבצע הצגה מחדש אם התנאים אינם מתקיימים, כאשר תקופת ההתנייה פוקעת.

53. אם השגה או שמירה על רווח בסכום מסוים לתקופה הם תנאי להנפקה מותנית ואם רווח זה הושג בתום תקופת הדיווח, אך יש לשמור עליו למשך תקופה נוספת מעבר לתום תקופת הדיווח, אזי המניות הרגילות הנוספות מטופלות כקיימות במחזור, בחישוב הרווח המדולל למניה, אם ההשפעה מדללת. במקרה זה, חישוב הרווח המדולל למניה מבוסס על מספר המניות הרגילות שהיו מונפקות, אילו סכום הרווח בתום תקופת הדיווח היה סכום הרווח בתום תקופת ההתנייה. מאחר שהרווח יכול להשתנות בתקופה עתידית, חישוב הרווח הבסיסי למניה אינו כולל מניות אלו

שהנפקתן מותנית עד תום תקופת ההתניה, מאחר שלא כל התנאים הדרושים התקיימו.

54. מספר המניות שהנפקתן מותנית עשוי להיות תלוי במחיר השוק העתידי של המניות הרגילות. במקרה זה, אם ההשפעה מדללת, חישוב הרווח המדולל למניה מבוסס על מספר המניות הרגילות שהיו מונפקות אילו מחיר השוק בתום תקופת הדיווח היה מחיר השוק בתום תקופת ההתניה. אם התנאי מבוסס על ממוצע של מחירי שוק לתקופת זמן הנמשכת מעבר לתום תקופת הדיווח, יש להשתמש בממוצע לתקופת הזמן שחלפה. מאחר שמחיר השוק יכול להשתנות בתקופה עתידית, חישוב הרווח הבסיסי למניה אינו כולל מניות רגילות אלו שהנפקתן מותנית עד תום תקופת ההתניה מאחר שלא כל התנאים הדרושים התקיימו.

55. מספר המניות הרגילות שהנפקתן מותנית עשוי להיות תלוי ברווחים עתידיים ובמחירים עתידיים של המניות הרגילות. במקרים אלו, מספר המניות הרגילות, הנכלל בחישוב הרווח המדולל למניה, מבוסס על שני תנאים (כלומר, הרווח עד לתום תקופת הדיווח ומחיר שוק נוכחי בתום תקופת הדיווח). מניות רגילות שהנפקתן מותנית אינן נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה, אלא אם שני התנאים מתקיימים.

56. במקרים אחרים, מספר המניות הרגילות שהנפקתן מותנית תלוי בתנאי שאינו רווח או מחיר שוק (לדוגמה, פתיחת מספר מסוים של חנויות קמעונאיות). במקרים אלו, בהנחה שהמצב הנוכחי של התנאי נותר ללא שינוי עד לתום תקופת ההתניה, המניות הרגילות שהנפקתן מותנית נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה, בהתאם למצב בתום תקופת הדיווח.

57. מניות רגילות פוטנציאליות שהנפקתן מותנית, (למעט אלו אשר בתחולת הסכם להנפקה מותנית של מניות, ולפיכך מטופלות בהתאם להוראות סעיף 52) נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה כדלהלן:

א. ישות קובעת אם ניתן להניח כי מניות רגילות פוטנציאליות יהיו ניתנות להנפקה על בסיס התנאים שנקבעו להנפקתן, בהתאם להוראות לגבי מניות רגילות שהנפקתן מותנית בסעיפים 52-56, וכן,

ב. כדי להחליט אם יש לשקף מניות רגילות פוטנציאליות אלו ברווח המדולל למניה, ישות תקבע את השפעתן על חישוב הרווח המדולל למניה בהתאם להוראות בסעיפים 45-48 לגבי אופציות וכתבי אופציה, ההוראות בסעיפים 49-51 לגבי מכשירים הניתנים להמרה, ההוראות בסעיפים 58-61 לגבי חוזים הניתנים לסילוק במניות רגילות או במזומן, או הוראות אחרות, לפי העניין.

עם זאת, אין להניח מימוש או המרה לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, אלא אם כן, הונח מימוש או המרה של מניות רגילות פוטנציאליות דומות קיימות במחזור, שהנפקתן אינה מותנית.

חוזים הניתנים לסילוק במניות רגילות או במזומן

58. כאשר ישות הנפיקה חוזה הניתן לסילוק במניות רגילות או במזומן לפי בחירת הישות, הישות תניח כי החוזה יסולק במניות רגילות, והמניות הרגילות הפוטנציאליות שינבעו מכך, יכללו ברווח המדולל למניה, אם השפעה מדללת.

59. כאשר חוזה כזה מוצג לצרכים חשבונאיים ככנס או כהתחייבות, או שכלולים בו רכיב הוני ורכיב של התחייבות, הישות תתאם את המונה בגין שינויים כלשהם ברווח או בהפסד שהיו נגרמים במהלך התקופה אילו החוזה היה מסווג במלואו כמכשיר הוני. התאמה זו דומה להתאמות הנדרשות בסעיף 33.

60. לגבי חוזים הניתנים לסילוק במניות רגילות או במזומן לפי בחירת המחזיק, יש להשתמש בחלופה (סילוק במזומן או במניות רגילות) המדללת יותר בחישוב הרווח המדולל למניה.

61. דוגמה לחוזה הניתן לסילוק במניות רגילות או במזומן הוא מכשיר חוב אשר, במועד הפירעון, נותן לישות את הזכות הבלתי מוגבלת לסלק את סכום הקרן במזומן או במניות רגילות שלה. דוגמה נוספת היא אופציית מכר שנכתבה, אשר נותנת למחזיק בחירה לסילוק במניות רגילות או במזומן.

אופציות שנרכשו

62. חוזים כגון אופציות מכר (put) שנרכשו ואופציות רכש (call) שנרכשו (כלומר, אופציות המוחזקות על ידי הישות על מנייתה הרגילות) אינם נכללים בחישוב הרווח המדולל למניה, מאחר שלהכללתם תהיה השפעה אנטי-מדללת. אופציית המכר תמומש רק אם מחיר המימוש יהיה גבוה ממחיר השוק ואופציית הרכש תמומש רק אם מחיר המימוש יהיה נמוך ממחיר השוק.

אופציות מכר שנכתבו

63. חוזים הדורשים מהישות לרכוש את מנייתה בחזרה, כגון אופציות מכר שנכתבו וחוזי אקדמה לרכישה, משתקפים בחישוב הרווח המדולל למניה אם השפעתם מדללת. אם חוזים אלו "בתוך הכסף" במהלך התקופה (כלומר, מחיר המימוש או מחיר הסילוק גבוה ממחיר השוק הממוצע לתקופה זו), ההשפעה המדללת הפוטנציאלית על הרווח למניה תחושב כדלהלן:

א. יש להניח כי בתחילת התקופה תונפק כמות מספיקה של מניות רגילות (במחיר השוק הממוצע במהלך התקופה) כדי לגייס תמורה על מנת לקיים את החוזה,

ב. יש להניח כי התמורה מההנפקה משמשת לקיום החוזה (כלומר, לרכישה חזרה של מניות רגילות), וכן

ג. המניות הרגילות התוספתיות (ההפרש בין מספר המניות הרגילות, שהונח כי הונפקו, לבין מספר המניות הרגילות שהתקבלו מקיום החוזה) יכללו בחישוב הרווח המדולל למניה.

התאמות למפרע

64. אם מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור או מספר המניות הרגילות הפוטנציאליות הקיימות במחזור גדל כתוצאה מהנפקת מניות הטבה או מפיצול מניות, או קטן כתוצאה מאיחוד מניות, חישובי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה יותאמו למפרע לכל התקופות המוצגות. אם שינויים אלו התרחשו לאחר

תאריך המאזן, אך לפני התאריך בו אושרו הדוחות הכספיים לפרסום, החישובים למניה לתקופות אלו ולכל תקופה קודמת, המוצגת בדוחות הכספיים, יתבססו על המספר החדש של המניות. יש לתת גילוי לעובדה שהחישובים למניה משקפים שינויים אלו במספר המניות. כמו כן, הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לכל התקופות המוצגות יותאמו בגין השפעות של טעויות והתאמות כתוצאה משינויים במדיניות חשבונאית, המטופלים למפרע.

65. ישות אינה מציגה מחדש את הרווח המדולל למניה לתקופה קודמת מוצגת כלשהי, כתוצאה משינויים בהנחות ששימשו בחישובי הרווח למניה או כתוצאה מהמרת מניות רגילות פוטנציאליות למניות רגילות.

הצגה

66. ישות תציג בדוח רווח והפסד את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לגבי רווח או הפסד מפעולות נמשכות לתקופה, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, ולגבי רווח או הפסד לתקופה, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת, לגבי כל סוג של מניות רגילות בעלות זכויות שונות לחלק ברווח לתקופה. ישות תציג את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה באותה מידה של הבלטה לכל התקופות המוצגות.

67. רווח למניה מוצג לכל תקופה לגביה מוצג דוח רווח והפסד. אם הרווח המדולל למניה מדווח לפחות לתקופה אחת, הוא ידווח לכל התקופות המוצגות, גם אם הוא שווה לרווח הבסיסי למניה. אם הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה שווים, ניתן להציגם בשורה אחת בדוח רווח והפסד.

68. ישות המדווחת על פעילות מופסקת ו/או השפעה מצטברת של שינוי במדיניות חשבונאית ו/או פריט מיוחד תציג את סכומי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לגבי הפעילות המופסקת ו/או את סכומי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה של השפעה מצטברת של שינוי במדיניות חשבונאית ו/או את סכומי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה של פריט מיוחד בדוח רווח והפסד או בביאורים לדוחות הכספיים.

69. ישות תציג את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה, גם אם הסכומים שליליים (כלומר, הפסד למניה).

גילוי

70. ישות תיתן גילוי לפרטים הבאים:

א. הסכומים ששימשו כמונה בחישוב הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה, והתאמה של סכומים אלו לרווח או ההפסד לתקופה המיוחס לישות המדווחת. ההתאמה תכלול את ההשפעה הנפרדת של כל סוג של מכשירים, המשפיעים על הרווח למניה.

ב. הממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש כמכנה בחישוב הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה, והתאמה בין שני מספרים אלו. ההתאמה תכלול את ההשפעה הנפרדת של כל סוג של מכשירים, המשפיעים על הרווח למניה.

ג. מכשירים (לרבות מניות שהנפקתן מותנית) שיכולים פוטנציאלית לדלל בעתיד את הרווח הבסיסי למניה, אך לא נכללו בחישוב הרווח המדולל למניה מאחר שהיו אנטי-מדללים בתקופה המוצגת או בתקופות המוצגות.

ד. תיאור עסקאות במניות רגילות או עסקאות במניות רגילות פוטנציאליות, למעט אלו המטופלות בהתאם לסעיף 64, שהתרחשו לאחר תאריך המאזן ושהיו משנות משמעותית את מספר המניות הרגילות או את מספר המניות הרגילות הפוטנציאליות, הקיימות במחזור בתום התקופה, אילו עסקאות אלו התרחשו לפני תום תקופת הדיווח.

71. דוגמאות לעסקאות שבסעיף 70(ד) כוללות:

א. הנפקת מניות תמורת מזומן,

- ב. הנפקת מניות כאשר התמורה משמשת לפירעון חוב או לפדיון מניות בכורה הקיימות במחזור בתאריך המאזן,
- ג. רכישה עצמית (או פדיון) של מניות רגילות הקיימות במחזור,
- ד. המרה או מימוש של מניות רגילות פוטנציאליות, הקיימות במחזור בתאריך המאזן, למניות רגילות,
- ה. הנפקת אופציות, כתבי אופציה או מכשירים הניתנים להמרה, וכן
- ו. התמלאות תנאים שתוצאתם היא הנפקת מניות שהנפקתן מותנית.

סכומי רווח למניה אינם מותאמים בגין עסקאות אלו, המתרחשות לאחר תאריך המאזן, מאחר שעסקאות אלו אינן משפיעות על סכום ההון ששימש להפקת רווח או הפסד לתקופה.

72. מכשירים פיננסיים וחוזים אחרים, המקנים זכות למניות רגילות פוטנציאליות, יכולים לכלול תנאים המשפיעים על מדידת הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה. תנאים אלו יכולים לקבוע אם מניות רגילות פוטנציאליות כלשהן הן מדללות, ואם כן, את ההשפעה על הממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור ואת ההתאמות הנובעות מכך לרווח או ההפסד המיוחס לבעלי מניות רגילות. מתן גילוי לתנאים של מכשירים פיננסיים וחוזים אחרים אלו, מומלץ, אלא אם גילוי כזה נדרש על פי הוראה אחרת (ראה תקן חשבונאות מספר 22).

73. אם ישות נותנת גילוי, בנוסף לרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה, לסכומים למניה המבוססים על רכיב מדוח בדוח רווח והפסד, שאינו נדרש לפי תקן זה, סכומים אלו יחושבו תוך שימוש בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות, שנקבע בהתאם לתקן זה. סכומים בסיסיים למניה וסכומים מדוללים למניה, המתייחסים לרכיב כזה, יוצגו באותה מידה של הבלטה בביאורים לדוחות הכספיים. ישות תציין את הבסיס לפיו נקבע המונה או נקבעו המונים, לרבות אם סכומים אלו למניה הם לפני או אחרי מס. אם נעשה שימוש ברכיב בדוח רווח והפסד, שאינו

מדווח כשורה נפרדת בדוח רווח והפסד, יש לערוך התאמה בין הרכיב שנעשה בו שימוש לבין השורה הנפרדת בדוח רווח והפסד.

תחילה והוראות מעבר

74. תקן זה יחול על דוחות כספיים המתייחסים לתקופות המתחילות ב- 1 בינואר, 2006 או לאחר מכן. יש ליישם למפרע את הוראות התקן על נתוני ההשוואה של הרווח למניה המתייחסים לתקופות קודמות.

שינויים בתקני חשבונאות אחרים

75. גילוי דעת מספר 55, רווח למניה, של לשכת רואי חשבון בישראל, בטל.

76. בהערת שוליים 1 לתקן חשבונאות מספר 14, דיווח כספי לתקופות ביניים, ימחקו הסוגרים כדלקמן: "(לדוגמה גילוי דעת 55 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר הרווח למניה)".

נספח א'

הנחיות ליישום

נספח זה מהווה חלק בלתי נפרד מהתקן.

רווח או הפסד המיוחס לישות המדווחת

1א. לצורך חישוב רווח למניה המבוסס על הדוחות הכספיים המאוחדים, רווח או הפסד המיוחס לישות המדווחת הוא הרווח או ההפסד המאוחד לאחר התאמתו בגין זכויות המיעוט⁵.

הנפקות זכויות

2א. הנפקת מניות רגילות במועד המימוש או ההמרה של מניות רגילות פוטנציאליות, לא כוללת בדרך כלל, מרכיב הטבה. הסיבה לכך היא שמניות רגילות פוטנציאליות מונפקות, בדרך כלל, תמורת שווי מלא, הגורם לשינוי באופן יחסי במשאבים הזמינים לישות. עם זאת, בהנפקת זכויות, לעיתים קרובות, מחיר המימוש נמוך מהשווי ההוגן של המניות. לכן, כאמור בסעיף 27(ב), הנפקת זכויות כזו כוללת מרכיב הטבה. אם הנפקת זכויות הוצעה לכל בעלי המניות הקיימים, מספר המניות הרגילות שישמש בחישוב הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לכל התקופות לפני הנפקת הזכויות הוא מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לפני ההנפקה, מוכפל במקדם הבא:

שווי הוגן למנייה מייד לפני הנפקת הזכויות
שווי הוגן תיאורטי למניה לאחר הנפקת הזכויות

השווי ההוגן התיאורטי למניה לאחר הנפקת הזכויות מחושב באמצעות הוספת שווי השוק הכולל של המניות מייד לפני מימוש הזכויות לתקבולים ממימוש הזכויות, וחלוקה במספר המניות הקיימות במחזור לאחר מימוש הזכויות. כאשר הזכויות נסחרות בשוקים ציבוריים בנפרד מהמניות לפני מועד המימוש, השווי ההוגן, לצורך חישוב זה, יקבע בעת סגירת המסחר ביום האחרון בו המניות נסחרו יחד עם הזכויות.

⁵ ראה דוגמה 10.

מספר בוחן

א.3. כדי להדגים את יישום הרעיון של מספר בוחן, המתואר בסעיפים 42 ו-43, יש להניח כי לישות רווח מפעולות נמשכות המיוחס לישות המדווחת בסך 4,800 ש"ח, הפסד מפעילויות מופסקות המיוחס לישות המדווחת בסך 7,200 ש"ח, הפסד המיוחס לישות המדווחת בסך 2,400 ש"ח, ו-2000 מניות רגילות קיימות במחזור ו-400 מניות רגילות פוטנציאליות קיימות במחזור. הרווח הבסיסי למניה של הישות הוא 2.40 ש"ח מפעולות נמשכות, הפסד בסיסי למניה בסך של 3.60 ש"ח מפעילויות מופסקות והפסד בסיסי למניה בסך של 1.20 ש"ח. 400 המניות הרגילות הפוטנציאליות נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה מאחר שרווח למניה מפעילויות נמשכות בסך 2.00 ש"ח מדלל, בהנחה של-400 מניות רגילות פוטנציאליות אלו אין השפעה על רווח או הפסד. מאחר שרווח מפעילויות נמשכות המיוחס לישות המדווחת הוא המספר הבוחן, הישות כוללת את 400 המניות הרגילות הפוטנציאליות האלו גם בחישוב סכומים אחרים של רווח למניה, למרות שהסכומים המתקבלים של רווח למניה הנם אנטי-מדללים ביחס לסכומי הרווח הבסיסי למניה המקבילים. כלומר, ההפסד למניה נמוך יותר (הפסד למניה מפעילויות מופסקות בסך 3.00 ש"ח והפסד למניה בסך 1.00 ש"ח).

מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות

א.4. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות, שהונח כי הונפקו, מחושב על בסיס מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות במהלך התקופה. באופן תיאורטי, ניתן לכלול כל עסקה בשוק במניות הרגילות של הישות בקביעת מחיר השוק הממוצע. אולם, מסיבות מעשיות, ממוצע פשוט של מחירים שבועיים או חודשיים הוא בדרך כלל מספק.

א.5. בדרך כלל, מחירי סגירה בשוק הם מספיקים לחישוב מחיר השוק הממוצע. אולם, כאשר קיימת תנודתיות גדולה במחירים, ממוצע של המחיר הגבוה והמחיר הנמוך, בדרך כלל, מהווה מחיר מייצג יותר. השיטה המיושמת לצורך חישוב מחיר השוק הממוצע, תיושם באופן עקבי למעט אם היא אינה מייצגת יותר בשל שינוי תנאים. לדוגמה, ישות המשתמשת במחירי סגירה בשוק לחישוב מחיר השוק הממוצע במספר שנים בהם המחירים יציבים יחסית, יכולה לעבור להשתמש בממוצע של מחירים גבוהים ומחירים

נמוכים אם מתחילה תנודתיות גבוהה במחירים ומחירי הסגירה בשוק אינם מהווים יותר מחיר ממוצע מייצג.

אופציות, כתבי אופציה ומכשירים דומים להם

6א. לגבי אופציות או כתבי אופציה לרכישת מכשירים הניתנים להמרה יש להניח כי מומשו למכשירים הניתנים להמרה, כאשר המחירים הממוצעים הן של המכשירים הניתנים להמרה והן של המניות הרגילות, שניתן לקבל כתוצאה מההמרה, גבוהים ממחיר המימוש של האופציות או של כתבי האופציה. עם זאת, אין להניח מימוש כאמור, אלא אם כן הונח כי מכשירים דומים הניתנים להמרה הקיימים במחזור, אם אלו קיימים, הומרו.

7א. אופציות או כתבי אופציה יכולים לאפשר או לדרוש תשלום מלוא מחיר המימוש או חלקו באמצעות מכשיר חוב או מכשירים אחרים של הישות (או של החברה האם שלה או של החברה הבת שלה). בחישוב הרווח המדולל למניה, לאופציות או לכתבי אופציה אלו יש השפעה מדללת אם (א) מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות הקשורות במהלך התקופה גבוה ממחיר המימוש או (ב) מחיר המכירה של המכשיר, שמשמש לתשלום נמוך מהסכום שיוחס למכשיר בהתאם להסכם האופציה או כתב האופציה וקיומו של פער כזה מבסס מחיר מימוש אפקטיבי, שהוא נמוך ממחיר השוק של המניות הרגילות שניתן לקבל בעת המימוש. בחישוב הרווח המדולל למניה, יש להניח כי אופציות או כתבי אופציה אלו מומשו וכן כי מכשיר חוב או מכשירים אחרים שימשו לתשלום. אם מימוש במזומן עדיף יותר למחזיק באופציה או בכתב האופציה והחווה מאפשר מימוש במזומן, יש להניח כי המימוש יהיה במזומן. ריבית (נטו ממס) שהוכרה כהוצאה בגין כל מכשיר חוב שהוא, שהונח כי ישמש לתשלום תתווסף בהתאמה למונה.

8א. טיפול דומה יינקט לגבי מניות בכורה בעלות תנאים דומים או לגבי מכשירים אחרים, שלהם אופציות המרה ואשר מאפשרות למשקיע לשלם מזומן כדי לקבל יחס המרה מועדף.

9א. אופציות מסוימות או כתבי אופציה מסוימים כוללים תנאים העשויים לדרוש שימוש בתמורה מהמימוש של מכשירים אלו לפירעון חוב או לפירעון מכשירים אחרים של הישות (או של החברה האם או של החברה הבת שלה). בחישוב הרווח המדולל

למניה, יש להניח כי אופציות או כתבי אופציה אלו מומשו והתמורה שימשה לרכישת החוב במחיר השוק הממוצע שלו ולא לרכישת מניות רגילות. עם זאת, יש להניח כי עודף התמורה, שהתקבל בהנחת מימוש, על הסכום שהונח כי שימש לרכישת החוב, שימש לרכישה חזרה של מניות רגילות לצורך חישוב הרווח המדולל למניה. ריבית (נטו ממס) שהוכרה כהוצאה בגין כל מכשיר חוב שהוא, שהונח כי ישמש לתשלום תתווסף בהתאמה למונה.

אופציות מכר שנכתבו

10א. כדי להדגים את יישום סעיף 63, יש להניח כי לישות יש 120 אופציות מכר הקיימות במחזור שנכתבו על מניותיה הרגילות עם מחיר מימוש של 35 ש"ח. מחיר השוק הממוצע של מניותיה הרגילות לתקופה הוא 28 ש"ח. בחישוב הרווח המדולל למניה, הישות מניחה כי היא הנפיקה 150 מניות לפי 28 ש"ח למניה בתחילת התקופה בכדי לעמוד במחויבות המכר שלה בסך 4,200 ש"ח. יש להוסיף למכנה בחישוב הרווח המדולל למניה, את ההפרש בין 150 מניות רגילות שהונפקו לבין 120 מניות רגילות שהתקבלו מקיום אופציית המכר (30 מניות רגילות נוספות).

מכשירים של חברות בנות, של עסקאות משותפות או של חברות כלולות

11א. מניות רגילות פוטנציאליות של חברה בת, של עסקה משותפת או של חברה כלולה הניתנות להמרה למניות רגילות של החברה הבת, של העסקה המשותפת או של החברה הכלולה נכללות בחישוב הרווח המדולל למניה כדלהלן:

(א) מכשירים שהונפקו על ידי חברה בת, עסקה משותפת או חברה כלולה אשר מאפשרים למחזיקים בהם לקבל מניות רגילות של החברה הבת, של העסקה המשותפת או של החברה הכלולה נכללים בחישוב נתוני הרווח המדולל למניה של החברה הבת, העסקה המשותפת או של החברה הכלולה. רווח למניה זה נכלל לאחר מכן בחישובי הרווח למניה של הישות המדווחת המבוססים על החזקות הישות המדווחת במכשירים של חברה הבת, של העסקה המשותפת או של החברה הכלולה.

(ב) יש לבחון מכשירים של חברה בת, של עסקה משותפת או של חברה כלולה, הניתנים להמרה למניות רגילות של הישות המדווחת, בין המניות הרגילות הפוטנציאליות של הישות המדווחת לצורך חישוב הרווח המדולל למניה. כמו כן, יש לבחון אופציות או כתבי אופציה, שהונפקו על ידי חברה בת, עסקה משותפת או חברה כלולה לרכישת מניות רגילות של הישות המדווחת, בין המניות הרגילות הפוטנציאליות של הישות המדווחת לצורך חישוב הרווח המדולל למניה.

א12. לצורך קביעת ההשפעה על הרווח למניה של מכשירים שהונפקו על ידי ישות מדווחת, הניתנים להמרה למניות רגילות של חברה בת, של עסקה משותפת או של חברה כלולה, יש להניח כי המכשירים הומרו והמונה (הרווח או ההפסד המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם) מתואם, לפי הצורך, בהתאם לסעיף 33 לתקן. בנוסף להתאמות אלו, המונה מותאם לשינוי כלשהו ברווח או ההפסד שנרשם על ידי הישות המדווחת (כגון הכנסות מדיבידנד או רווחי אקוויטי), המיוחס לגידול במספר מניות רגילות של החברה הבת, של העסקה המשותפת או של החברה הכלולה, הקיימות במחזור, כתוצאה מהנחת ההמרה. המכנה בחישוב הרווח המדולל למניה אינו מושפע, מאחר שמספר המניות הרגילות של הישות המדווחת הקיימות במחזור, לא היה משתנה בהנחת ההמרה.

מכשירי הון משתתפים ושני סוגים של מניות רגילות

א13. ההון העצמי של ישויות מסוימות כולל:

(א) מכשירים שמשותפים בדיבידנדים יחד עם מניות רגילות בהתאם לנוסחה שנקבעה מראש (לדוגמה, 2 ל-1) עם, לעיתים, גבול עליון לשיעור ההשתתפות (לדוגמה, עד, אבל לא יותר, מסכום מסוים למניה).

(ב) סוג של מניות רגילות עם שיעור דיבידנד השונה מזה של סוג אחר של מניות רגילות, אבל ללא זכויות עדיפות או בכירות יותר.

א14. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, יש להניח כי המכשירים שתוארו בסעיף 13, וניתנים להמרה למניות רגילות הומרו, אם ההשפעה מדללת. לגבי המכשירים שאינם ניתנים להמרה לסוג כלשהו של מניות רגילות, רווח או הפסד לתקופה יוקצה בין הסוגים השונים של המניות ובין מכשירי הון המשתתפים בהתאם לזכויותיהם לדיבידנדים או זכויות אחרות להשתתפות ברווחים בלתי מחולקים. כדי לחשב את הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה:

(א) יש להתאים רווח או הפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של הישות המדווחת (להקטין רווח או להגדיל הפסד), בגין סכום הדיבידנדים שהוכרזו בתקופה לכל סוג של מניות ובגין סכום חוזי של דיבידנד (או ריבית על אגרות חוב משתתפות) שחובה לשלמו לגבי התקופה (לדוגמה, דיבידנדים נצברים שלא שולמו).

(ב) הרווח או ההפסד הנוטר מוקצה למניות רגילות ולמכשירי הון משתתפים, לפי שיעור חלקו של כל מכשיר ברווח, בהנחה שכל הרווח או ההפסד לתקופה חולק. הרווח או ההפסד הכולל, שהוקצה לכל סוג של מכשירי הון, נקבע על ידי סיכום הסכום שהוקצה עבור דיבידנדים והסכום שהוקצה עבור מרכיב השתתפות.

(ג) כדי לקבוע את הרווח למניה עבור מכשיר, יש לחלק את הסכום הכולל של רווח או הפסד, שהוקצה לכל סוג של מכשיר הוני, במספר המכשירים הקיימים במחזור, שלהם הוקצה הרווח או ההפסד.

לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, כל המניות הרגילות הפוטנציאליות, שהונח כי הונפקו, יכללו כמניות רגילות הקיימות במחזור.

מניות שלא שולמה תמורה מלאה בגינן

א15. כאשר מניה רגילה הונפקה, אבל לא התקבלה בגינה תמורה מלאה, היא מטופלת בחישוב הרווח הבסיסי למניה כחלק ממניה רגילה, בשיעור הזכאות שלהן להשתתף בדיבידנדים במהלך התקופה ביחס למניה רגילה ששולמה תמורה מלאה בגינה.

א16. החלק של המניות שהתמורה בגיןן לא שולמה במלואה, שאינו זכאי להשתתף בדיבידנדים במהלך התקופה, מטופל כמכשיר דומה לאופציות או לכתבי אופציה בחישוב הרווח המדולל למניה. יש להניח כי היתרה שלא שולמה שימשה לרכישת מניות רגילות. מספר המניות הרגילות שנכלל ברווח המדולל למניה הוא ההפרש בין מספר המניות שיונפקו לבין מספר המניות שהונח כי נרכשו.

נספח ב' - דוגמאות להמחשה

נספח זה אינו מהווה חלק מהתקן.

תוכן עניינים

דוגמה מספר 1	מניות בכורה בשיעור דיבידנד עולה
דוגמה מספר 2	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות
דוגמה מספר 3	הנפקת מניות הטבה
דוגמה מספר 4	הנפקת זכויות
דוגמה מספר 5	השפעת אופציות למניות על הרווח המדולל למניה
דוגמה מספר 5א	קביעת מחיר המימוש של אופציות למניות לעובדים
דוגמה מספר 6	אגרות חוב להמרה
דוגמה מספר 7	מניות שהנפקתן מותנית
דוגמה מספר 8	אגרות חוב להמרה שמסולקות במניות רגילות או במזומן לפי בחירת המנפיק
דוגמה מספר 9	חישוב הממוצע המשוקלל של מספר המניות: קביעת הסדר לפיו ייכללו מכשירים מדללים
דוגמה מספר 10	מכשירים של חברה בת: חישוב רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה
דוגמה מספר 11	מכשירי הון משתתפים ושני סוגים של מניות רגילות
דוגמה מספר 12	חישוב רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה והצגת דוח רווח והפסד (דוגמה מקיפה)

דוגמה מספר 1 - מניות בכורה בשיעור דיבידנד עולה

הדוגמה מתייחסת לסעיפים 12 ו-15 בתקן.

ביום 1 בינואר 20X7 הנפיקה ישות ד' 100 ש"ח ערך נקוב מניות בכורה צוברות סדרה א', שאינן ניתנות לפדיון ואינן ניתנות להמרה. מניות הבכורה זכאיות לדיבידנד שנתי צביר של 7 ש"ח למניה החל משנת 2X10.

במועד ההנפקה, שיעור תשואת הדיבידנד בשוק על מניות בכורה מסדרה א' היה 7% לשנה. לפיכך, ישות ד' יכלה לצפות לקבל תמורה של כ-100 ש"ח עבור מניית בכורה סדרה א', אם שיעור הדיבידנד של 7 ש"ח למניה היה בתוקף ממועד ההנפקה.

בכל אופן, בהתחשב בתנאי תשלום הדיבידנד, מניות בכורה סדרה א' הונפקו בסך של 81.63 ש"ח למניה, כלומר בניכיון של 18.37 ש"ח למניה. ניתן לחשב את מחיר ההנפקה על ידי חישוב ערך נוכחי של 100 ש"ח, לפי שיעור היוון של 7% לשנה לתקופה של שלוש שנים.

כיוון שהמניות מסווגות כהון עצמי, הניכיון המקורי בהנפקה המקורית מופחת לעודפים תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית ומטופל כדיבידנד למניות בכורה לצורכי רווח למניה. לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה, הדיבידנד המחושב למניית בכורה סדרה א' שמפורט להלן, מופחת על מנת לקבוע את הרווח או ההפסד המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת:

שנה	הערך בספרים של מניות בכורה סדרה א' ביום 1 בינואר	דיבידנד ⁶	הערך בספרים של מניות בכורה סדרה א' ביום 31 בדצמבר ⁷	תשלום דיבידנד
	ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח
20X7	81.63	5.71	87.34	-
20X8	87.34	6.12	93.46	-
20X9	93.46	6.54	100.00	-
לאחר מכן	100.00	7.00	107.00	(7.00)

⁶ בשיעור של 7%.
⁷ לפני תשלום דיבידנד.

דוגמה מספר 2 - ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות

הדוגמה מתייחסת לסעיפים 19 - 21 בתקן.

<u>מניות</u> <u>הקיימות</u> <u>במחזור</u>	<u>מניות</u> <u>אוצר</u> ⁸	<u>מניות</u> <u>שהונפקו</u>		
1,700	300	2,000	יתרה לתחילת השנה	1 בינואר, 20X7
2,500	--	800	הנפקת מניות חדשות	31 במאי, 20X7
2,250	250	--	תמורת מזומן	1 בדצמבר, 20X7
			רכישת מניות אוצר	
			תמורת מזומן	
<u>2,250</u>	<u>550</u>	<u>2,800</u>	יתרה לסוף התקופה	31 בדצמבר, 20X7

חישוב הממוצע המשוקלל:

$$(1,700 * 5/12) + (2,500 * 6/12) + (2,250 * 1/12) = 2,146$$

או לחילופין:

$$(1,700 * 12/12) + (800 * 7/12) - (250 * 1/12) = 2,146$$

⁸ מניות אוצר הן מכשירים הוניים הנרכשים בחזרה ומוחזקים על ידי הישות המנפיקה או על ידי חברות הבת שלה.

דוגמה מספר 3 - הנפקת מניות הטבה

הדוגמה מתייחסת לסעיפים 26, 27(א) ו- 28 בתקן.

רווח נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת לשנת 20X6	180 ש"ח
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת לשנת 20X7	600 ש"ח
מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור עד 30 בספטמבר 20X7	200
הנפקת מניות הטבה ביום 1 באוקטובר 20X7	2 מניות רגילות לכל מניה רגילה הקיימת במחזור ליום 30 בספטמבר 20X7
	$200 * 2 = 400$
רווח בסיסי למניה לשנת 20X7	$1.00 \text{ ש"ח} = 600 / (200 + 400)$
רווח בסיסי למניה לשנת 20X6, כפי שיוצג בשנת 20X7	$0.30 \text{ ש"ח} = 180 / (200 + 400)$
כיוון שהנפקת מניות הטבה היא הנפקה ללא תמורה, ההנפקה מטופלת ככזו שהתבצעה לפני תחילת שנת 20X6, התקופה המוקדמת ביותר המוצגת.	

דוגמה מספר 4 - הנפקת זכויות⁹

הדוגמה מתייחסת לסעיפים 26, 27(ב) לתקן ולסעיף א.2.

<u>20X8</u>	<u>20X7</u>	<u>20X6</u>	
<u>1,800 ש"ח</u>	<u>1,500 ש"ח</u>	<u>1,100 ש"ח</u>	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת
			מניות רגילות הקיימות במחזור לפני הנפקת הזכויות
			500 מניות
			מניה חדשה אחת לכל חמש מניות הקיימות במחזור (סה"כ 100 מניות חדשות)
	5.00 ש"ח		מחיר המימוש:
	1 במרס, 20X7		מועד הנפקת הזכויות:
		15 במרס, 20X7	מועד אחרון למימוש הזכויות:
			מחיר השוק של מניה רגילה אחת סמוך לפני מועד ההנפקה ביום, 1 במרס 20X7:
		11.00 ש"ח	מועד הדיווח
		31 בדצמבר	

חישוב השווי התיאורטי למניה לאחר מימוש הזכויות

השווי ההוגן של כל המניות הקיימות במחזור לפני הנפקת הזכויות + הסכום הכולל שהתקבל מהנפקת הזכויות

מספר המניות הקיימות במחזור לפני המימוש + מספר המניות שהונפקו במימוש

$$\frac{(5.00 \text{ ש"ח} * 100 \text{ מניות}) + (11.00 \text{ ש"ח} * 500 \text{ מניות})}{100 \text{ מניות} + 500 \text{ מניות}}$$

שווי תיאורטי למניה לאחר מימוש הזכויות 10.00 ש"ח

חישוב מרכיב ההתאמה

$$11 = 1.10 \text{ ש"ח}$$

$$10 \text{ ש"ח}$$

שווי הוגן למניה לפני הנפקת הזכויות
שווי תיאורטי לאחר המימוש

⁹ ההנחה היא שהזכויות אינן צמודות למניה ונסחרות בנפרד ממועד הנפקתן ועד למועד מימושן. לפיכך, לצורך חישוב מרכיב ההטבה יש לקחת בחשבון את מחיר השוק סמוך לפני מועד הנפקת הזכויות ולא את מחיר השוק סמוך לפני מימוש הזכויות.

			<u>חישוב רווח בסיסי למניה</u>	
<u>20X8</u>	<u>20X7</u>	<u>20X6</u>		
<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>		
				רווח בסיסי למניה לשנת 20X6, כפי שדווח במקור: רווח בסיסי למניה לשנת 20X6 מוצג מחדש בגין הנפקת הזכויות:
		2.20	(500 מניות / 1,100 ש"ח)	רווח בסיסי למניה לשנת 20X7 כולל השפעת הנפקת הזכויות:
			<u>1,100 ש"ח</u> (1.1 * 500 מניות)	רווח בסיסי למניה לשנת 20X8:
	<u>2.00</u>			
			<u>1,500 ש"ח</u> (500 * 1.1 * 2.5/12) + (600 * 9.5/12)	
	<u>2.54</u>			
<u>3.00</u>			(600 מניות / 1,800 ש"ח)	

דוגמה מספר 5 - השפעת אופציות למניות על הרווח המדולל למניה

הדוגמה מתייחסת לסעיפים 45 - 47 בתקן.

			רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת לשנת 20X7
1,200,000 ש"ח			ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור במהלך שנת 20X7
500,000 מניות			מחיר שוק ממוצע של מניה רגילה אחת במהלך שנת 20X7
20.00 ש"ח			ממוצע משוקלל של מספר המניות שינבעו ממימוש האופציות במהלך שנת 20X7
100,000 מניות			מחיר המימוש של האופציות למניה אחת במהלך שנת 20X7
15.00 ש"ח			
חישוב רווח למניה			
<u>רווח למניה</u>	<u>מניות</u>	<u>רווח</u>	<u>רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת לשנת 20X7</u>
		1,200,000 ש"ח	
	500,000		ממוצע משוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור במהלך שנת 20X7
2.40 ש"ח			רווח בסיסי למניה
	100,000		ממוצע משוקלל של מספר המניות שינבעו ממימוש האופציות
	(75,000) (*)		ממוצע משוקלל של המניות שהיו מונפקות לפי מחיר שוק ממוצע 20.00 ש"ח / (100,000 * 15.00 ש"ח)
2.29 ש"ח	525,000	1,200,000 ש"ח	רווח מדולל למניה
(*) הרווח לא גדל, כיוון שהגידול במספר המניות היה רק במספר המניות (25,000) שהונפקו ללא תמורה (ראה סעיף 46(ב) לתקן).			
(**) ניתן להגיע לגידול של 25,000 במספר המניות, ע"י החישוב הבא: $100,000 * (20 - 15) / 20 = 25,000$			

דוגמה מספר 5א - קביעת מחיר המימוש של אופציות למניות לעובדים

1,000	ממוצע משוקלל של מספר האופציות למניות לעובד, שטרם הבשילו
1,200 ש"ח	ממוצע משוקלל של הסכום לכל עובד שיוכר על פני יתרת תקופת ההבשלה עבור שירותי העבודה שיסופקו כתמורה לאופציות למניות, כפי שנקבע בהתאם לתקן חשבונאות מספר 24, <i>תשלום מבוסס מניות</i>
15 ש"ח	מחיר מימוש במזומן של אופציות למניות, שטרם הבשילו
חישוב מחיר מימוש מותאם (*)	
1,200 ש"ח	השווי ההוגן של השירותים שיסופקו בעתיד על ידי העובד:
1.20 ש"ח	השווי ההוגן של השירותים שיסופקו בעתיד לכל אופציה: (1,200/1,000 ש"ח)
16.20 ש"ח	סך מחיר המימוש של האופציות למניות: (1.2 ש"ח + 15 ש"ח)

(*) בדוגמה אין התייחסות להשלכות המס. קיימת עמדה לפיה הטבת המס אשר תיזקף ישירות להון העצמי, תיכלל בחישוב מחיר המימוש המותאם.

דוגמה מספר 6 - אגרות חוב להמרה¹⁰

הדוגמה מתייחסת לסעיפים 34,33, 36 ו- 49 בתקן.

	חישוב הרווח הבסיסי
רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת	1,004 ש"ח
מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור	1,000
רווח בסיסי למניה	1.00 ש"ח
אגרות חוב להמרה 1 ש"ח ערך נקוב	100 ש"ח ערך נקוב
כל 10 ש"ח ערך נקוב אגרות חוב ניתנים להמרה ל- 3 מניות רגילות	
הוצאות ריבית במהלך התקופה הנוכחית המתייחסות לרכיב ההתחייבות של האג"ח להמרה	10 ש"ח
מסים שוטפים ונדחים המתייחסים להוצאות ריבית אלו	4 ש"ח
הערה: הוצאות ריבית כוללות הפחתת ניכיון, הנובע מההכרה הראשונית ברכיב ההתחייבות (ראה תקן חשבונאות מספר 22, מכשירים פיננסיים, גילוי והצגה).	
	חישוב הרווח המדולל
רווח מותאם המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת	$1,010 \text{ ש"ח} = 1,004 \text{ ש"ח} + 10 \text{ ש"ח} - 4 \text{ ש"ח}$
מספר המניות הרגילות הנובע מהמרת אגרות החוב	30
מספר המניות הרגילות ששימש לחישוב רווח מדולל למניה	$1,000 + 30 = 1,030$
רווח מדולל למניה	$1,010 / 1,030 = 0.98$

¹⁰ דוגמה זו אינה ממחישה את הסיווג של רכיבי מכשירים פיננסיים הניתנים להמרה כהתחייבויות או כהון עצמי, או את הסיווג של הריבית והדיבידנד הקשורים כהוצאות וכהון עצמי, כנדרש על פי תקן חשבונאות מספר 22.

דוגמה 7 - מניות שהנפקתן מותנית

הדוגמה מתייחסת לסעיפים 19, 24, 36, 37, 41-43 ו-52 בתקן.

מניות רגילות הקיימות במחזור במהלך שנת 20X7: מניות (במהלך התקופה לא היו קיימים במחזור אופציות, כתבי אופציה או מכשירים הניתנים להמרה) ללא התחשבות בהסכם צירוף עסקים המתואר להלן

בהתאם להסכם לצירוף עסקים שנחתם בתחילת שנה יונפקו מניות רגילות נוספות בהתבסס על התנאים הבאים:

5,000 מניות רגילות נוספות לכל חנות נוספת שתיפתח במהלך שנת 20X7

1,000 מניות רגילות נוספות לכל 1,000 ש"ח רווח מאוחד מעבר ל- 2,000,000 ש"ח לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 20X7

חנויות חדשות שנפתחו במהלך השנה: חנות אחת ב- 1 במאי, 20X7
חנות אחת ב- 1 בספטמבר, 20X7

רווח מאוחד בתקופה המצטברת- מתחילת-שנה המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת:

1,100,000 ש"ח עד ליום 31 במרס, 20X7 ;
2,300,000 ש"ח עד ליום 30 ביוני, 20X7;
1,900,000 ש"ח עד ליום 30 בספטמבר, 20X7 (כולל הפסד מפעילות מופסקת באוגוסט, 20X7 בסך 750,000 ש"ח, מתוכו הוכר 150,000 ש"ח ברבעון הראשון, 150,000 ש"ח ברבעון השני ו- 450,000 ברבעון השלישי);
2,900,000 ש"ח עד ליום 31 בדצמבר, 20X7

שנת 20x7	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	רווח בסיסי למניה
					מונה :(ש"ח)
3,650,000	1,000,000	50,000	1,350,000	1,250,000	רווח מפעילות נמשכת ^x
2,900,000	1,000,000	(400,000)	1,200,000	1,100,000	רווח (הפסד)
					מכנה:
1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	מניות רגילות הקיימות במחזור
¹ 5,000	10,000	² 6,667	³ 3,333	--	מניות מותנות בפתיחת חניות
--	--	--	--	--	מניות מותנות ברוח ^ה
<u>1,005,000</u>	<u>1,010,000</u>	<u>1,006,667</u>	<u>1,003,333</u>	<u>1,000,000</u>	סך מניות
					רווח בסיסי למניה מפעילות נמשכת (ש"ח)
<u>3.63</u>	<u>0.99</u>	<u>0.05</u>	<u>1.35</u>	<u>1.25</u>	
					רווח בסיסי למניה (ש"ח)
<u>2.89</u>	<u>0.99</u>	<u>(0.40)</u>	<u>1.20</u>	<u>1.10</u>	

- א. הנתונים ברבעון הראשון וברבעון השני סווגו מחדש, על מנת להפריד בין רווח המיזחס לפעילות נמשכת לבין רווח (הפסד) המיזחס לפעילות מופסקת.
- ב. $2/3 * 5,000$ מניות
- ג. $1/3 * 5,000$ (מניות) + 5,000 מניות
- ד. $4/12 * 5,000$ (מניות) + $8/12 * 5,000$ (מניות)
- ה. למניות המותנות ברווח אין השפעה על הרווח הבסיסי למניה, כיוון שאין זה ודאי שיתקיימו כל התנאים עד סוף תקופת ההתניה. ההשפעה על חישובי הרבעון הרביעי וחישובי השנה זניחה, מאחר שרק ביום האחרון של התקופה קיימת ודאות לגבי התקיימות התנאים.

<u>רווח מדולל למניה</u>					
שנת 20x7	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	
					מונה (ש"ח)
3,650,000	1,000,000	50,000	1,350,000	1,250,000	רווח מפעילות נמשכת ^א
2,900,000	1,000,000	(400,000)	1,200,000	1,100,000	רווח (הפסד)
					מכנה:
					מניות רגילות הקיימות במחזור
1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	
					מניות מותנות בפתיחת חנויות
10,000	10,000	10,000	5,000	--	
					מניות מותנות ברוח
⁹ 900,000	⁹ 900,000	^ה --	^ר 300,000	^ל --	
<u>1,910,000</u>	<u>1,910,000</u>	<u>1,010,000</u>	<u>1,305,000</u>	<u>1,000,000</u>	סך מניות
					רווח מדולל למניה מפעילות נמשכת (ש"ח)
<u>1.91</u>	<u>0.52</u>	<u>0.05</u>	<u>1.03</u>	<u>1.25</u>	
					רווח מדולל למניה (ש"ח)
<u>1.52</u>	<u>0.52</u>	<u>(0.40)</u>	<u>0.92</u>	<u>1.10</u>	

- ו. לחברה א' אין רווח בתקופה המצטברת-מתחילת-השנה, העולה על 2,000,000 ש"ח ביום 31 במרס 20X7. התקן אינו מתיר עריכת תחזיות לרמות של רווחים עתידיים והכללת מניות מותנות.
- ז. $300,000$ מניות = $1,000$ מניות * $1,000$ / $[(2,000,000 \text{ ש"ח} - 2,300,000 \text{ ש"ח})]$
- ח. הרווח בתקופה המצטברת-מתחילת-שנה נמוך מ- $2,000,000$ ש"ח.
- ט. $900,000$ מניות = $1,000$ מניות * $1,000$ / $[(2,000,000 \text{ ש"ח} - 2,900,000 \text{ ש"ח})]$
- י. מאחר שההפסד במהלך הרבעון השלישי מיוחס להפסד מפעילות מופסקת, כללי האנטי דילול אינם חלים. מספר הבוחן (כלומר, רווח או הפסד מפעולות נמשכות המיוחס לבעלי המניות של הישות המדווחת) חיובי. בהתאם לכך, השפעת המניות הרגילות הפוטנציאלית נכללת בחישוב הרווח המדולל למניה.

הערות:

- א. בהתאם לסעיף 68 לתקן, כאשר ישות מדווחת על פעילות מופסקת עליה להציג את סכומי הרווח הבסיסי למניה והרווח המדולל למניה לגבי פעילות מופסקת בדוח רווח והפסד או בביאורים לדוחות הכספיים.
- ב. בהתאם לסעיף 42 לתקן, ישות משתמשת ברווח או הפסד מפעולות נמשכות, המיוחס לישות המדווחת, כמספר בוחן (control number) לקביעה אם מניות רגילות פוטנציאליות הן מדללות או אנטי-מדללות. לפיכך, בעקבות הסיווג מחדש שבוצע ברבעון הראשון וברבעון השני, חל שינוי במספר הבוחן.

דוגמה 8 - אגרות חוב להמרה שמסולקות במניות רגילות או במזומן לפי בחירת המנפיק

הדוגמה מתייחסת לסעיפים 31 - 33, 36, 58 ו- 59 בתקן.

בדוגמה, לא נלקחו בחשבון מסים על ההכנסה.

ישות מנפיקה 2,000 אגרות חוב להמרה בערך נקוב של 1,000 ש"ח כל אחת בתחילת שנה 1. אגרות החוב הונפקו לתקופה של שלוש שנים בערך הנקוב, קרי בתמורה כוללת של 2,000,000 ש"ח. אגרות החוב נושאות ריבית שנתית נומינלית בשיעור של 6%, המשולמת בסוף כל שנה. כל אגרת חוב ניתנת להמרה בכל זמן עד למועד הפדיון ל- 250 מניות רגילות. לישות קיימת אופציה לסלק את קרן אג"ח להמרה במניות רגילות או במזומן. במועד ההנפקה שיעור הריבית השורר בשוק לחוב דומה ללא זכות המרה הוא 9%. במועד ההנפקה מחיר השוק של מניה רגילה אחת הוא 3 ש"ח.

	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות
1,000,000 ש"ח	המדווחת בשנה 1
1,200,000	מניות רגילות הקיימות במחזור
2,000	אג"ח להמרה הקיימות במחזור
	הקצאת התמורה בגין הנפקת אג"ח:
1,848,122 ש"ח ¹¹	רכיב ההתחייבות
151,878 ש"ח	רכיב הוני
<u>2,000,000 ש"ח</u>	סה"כ התמורה

רכיב ההתחייבות והרכיב הרוני יקבעו בהתאם לתקן חשבונאות מספר 22, מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה. סכומים אלו מוכרים כערכים ראשוניים בספרים של רכיב ההתחייבות והרכיב הרוני. הסכום המיוחס לרכיב הרוני, שהוא זכות ההמרה מהווה תוספת להון העצמי ואין להתאימו.

רווח בסיסי למניה לשנה 1:

$$0.83 \text{ ש"ח למניה רגילה} = \frac{1,000,000 \text{ ש"ח}}{1,200,000} =$$

¹¹ רכיב ההתחייבות מייצג את הערך הנוכחי של הקרן והריבית לפי שיעור היוון של 9% - קרן בסך 2,000,000 ש"ח אשר תשולם בסוף שלוש שנים ו- 120,000 ש"ח אשר ישולמו בסוף כל שנה במשך שלוש השנים.

רווח מדולל למניה לשנה 1:

ההנחה היא כי המנפיק יסלק את החוזה על ידי הנפקת מניות רגילות. השפעת הדילול מחושבת, לפיכך, בהתאם לסעיף 59 בתקן.

$$0.69 \text{ ש"ח למניה רגילה} = \frac{166,331 \text{ ש"ח} + 1,000,000 \text{ ש"ח}}{1,200,000 + 500,000}$$

א. רווח מותאם בגין הגידול בסכום ההתחייבות בסך 166,331 ש"ח (1,848,122 ש"ח * 9%) כתוצאה מחלוף הזמן.

ב. 500,000 מניות רגילות = 250 מניות רגילות * 2,000 אג"ח להמרה.

דוגמה 9 - חישוב הממוצע המשוקלל של מספר המניות: קביעת הסדר לפיו ייכללו מכשירים מדללים¹²

הדוגמה מתייחסת בעיקרה לסעיף 44 בתקן.
הדוגמה מתייחסת באופן משני לסעיפים 10, 12, 19, 31 - 33, 36, 41 - 47, 49 ו- 50 בתקן.

ש"ח	רווח
16,400,000	רווח מפעולות נמשכות המיוחס לישות המדווחת
<u>(6,400,000)</u>	בניכוי דיבידנדים למניות הבכורה
10,000,000	רווח מפעולות נמשכות לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת
<u>(4,000,000)</u>	הפסד מפעילויות מופסקות המיוחס לישות המדווחת
<u>6,000,000</u>	רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת
2,000,000	מניות רגילות הקיימות במחזור
75.00 ש"ח	שווי שוק ממוצע של מניה רגילה אחת במהלך השנה

מניות רגילות פוטנציאליות

100,000 במחיר מימוש של 60 ש"ח	אופציות
800,000 מניות בערך נקוב של 100 ש"ח, הזכאיות לדיבידנד צביר של 8 ש"ח למניה. כל מניית בכורה ניתנת להמרה לשת מניות רגילות.	מניות בכורה ניתנות להמרה
ערך נקוב 100,000,000 ש"ח. כל אגרת חוב בת 1,000 ש"ח ניתנת להמרה ל- 20 מניות רגילות. אין הפחתה של פרמיה או ניכיון המשפיעה על קביעת הוצאות הריבית.	אג"ח להמרה הנושאות ריבית בשיעור של 5%
40%	שיעור המס

¹² דוגמה זו אינה ממחישה את הסיווג של רכיבי מכשירים פיננסיים ניתנים להמרה כהתחייבויות או כהון עצמי, או את הסיווג של ריבית ודיבידנדים הקשורים להם כהוצאות או כהון עצמי, כנדרש על פי תקן חשבונאות מספר 22.

גידול ברווח המיוחס לבעלי מניות רגילות בהמרת מניות רגילות פוטנציאליות			
<u>רווח לכל מניה תוספתית</u>	<u>גידול במספר המניות הרגילות</u>	<u>גידול ברווח</u>	<u>ש"ח</u>
<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>
		0	
0	20,000	$100,000 * (75-60) / 75$	אופציות גידול ברווח מספר המניות התוספתיות שהונפקו ללא תמורה
		6,400,000	מניות בכורה ניתנות להמרה גידול ברווח מניות תוספתיות
4.00	1,600,000	$800,000 * 100 * 0.08$	אג"ח 5% להמרה גידול ברווח מניות תוספתיות
		3,000,000	אג"ח 5% להמרה גידול ברווח מניות תוספתיות
1.50	2,000,000	$1,000,000,000 * 0.05 * (1-0.40)$	אג"ח 5% להמרה גידול ברווח מניות תוספתיות
		$100,000 * 20$	אג"ח 5% להמרה גידול ברווח מניות תוספתיות

לפיכך, הסדר בו ייכללו המכשירים המדללים, הוא:

1. אופציות
2. אג"ח להמרה 5%
3. מניות בכורה ניתנות להמרה.

חישוב רווח מדולל למניה

למניה	מניות רגילות	רווח מפעילות נמשכות המיחוס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת (מספר בוחן)	ש"ח	ש"ח	כפי שדווח אופציות
5.00	2,000,000	10,000,000	5.00	10,000,000	--
מדלל	4.95	2,020,000	4.95	10,000,000	
מדלל	3.23	4,020,000	3.23	13,000,000	אג"ח להמרה 5%
		1,600,000		6,400,000	מניות בכורה ניתנות להמרה
אנטי-מדלל	3.45	5,620,000	3.45	19,400,000	

כיוון שהרווח המדולל למניה גדל כאשר מביאים בחשבון את מניות הבכורה הניתנות להמרה (מ- 3.23 ל- 3.45), מניות הבכורה הניתנות להמרה הן אנטי-מדללות ויש להתעלם מהן לצורך חישוב הרווח המדולל למניה. לפיכך, הרווח המדולל למניה מפעילות נמשכת הוא 3.23 ש"ח:

רווח מדולל למניה ש"ח	רווח בסיסי למניה ש"ח	
3.23	5.00	רווח מפעילות נמשכות המיחוס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת הפסד מפעילויות מופסקות המיחוס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת
^ב (0.99)	^א (2.00)	רווח המיחוס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת
^ג 2.24	^ג 3.00	

- א. $2.00 \text{ ש"ח} = 2,000,000 / (4,000,000) \text{ ש"ח}$
- ב. $0.99 \text{ ש"ח} = 4,020,000 / (4,000,000) \text{ ש"ח}$
- ג. $3.00 \text{ ש"ח} = 6,000,000 / 2,000,000 \text{ ש"ח}$
- ד. $2.24 \text{ ש"ח} = (6,000,000 + 3,000,000) / 4,020,000$

דוגמה 10 - מכשירים של חברה בת: חישוב רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה¹³

הדוגמה מתייחסת לסעיף 40 בתקן ולסעיפים א11 ו - א12.

בדוגמה, לא נלקחו בחשבון מסים על ההכנסה.

הישות המדווחת:

רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת בניכוי רווחים כלשהם מהחברה הבת או דיבידנדים ששולמו על ידי החברה הבת	12,000 ש"ח
מניות רגילות הקיימות במחזור	10,000
מכשירים של החברה הבת בבעלות של הישות המדווחת	800 מניות רגילות
	30 כתבי אופציה לרכישת מניותיה הרגילות של החברה הבת
	300 מניות בכורה ניתנות להמרה

החברה הבת:

רווח	5,400 ש"ח
מניות רגילות הקיימות במחזור	1,000
כתבי אופציה	150, ניתנים למימוש לרכישת מניות רגילות של החברה הבת
מחיר מימוש	10 ש"ח
ממוצע מחיר שוק של מניה רגילה אחת	20 ש"ח
מניות בכורה ניתנות להמרה	400, כל מניית בכורה ניתנת להמרה למניה רגילה.
דיבידנד שוטף למניות בכורה	1 ש"ח למניה
לא נדרשו ביטולים בין-חברתיים, או התאמות (כולל התאמות שווי הוגן וירידת ערך) למעט בגין דיבידנדים.	

¹³ דוגמה זו אינה ממחישה את הסיווג של רכיבי מכשירים פיננסיים ניתנים להמרה כהתחייבויות או כהון עצמי, או את הסיווג של ריבית ודיבידנדים הקשורים להם כהוצאות או כהון עצמי, כנדרש על פי תקן חשבונאות מספר 22.

רווח למניה של החברה הבת

$$\frac{n^x 5,400 - n^3 400}{1,000} = 5.00 \text{ ש"ח}$$

- א. רווח של החברה הבת.
 ב. דיבידנד ששולם על ידי החברה הבת בגין מניות בכורה הניתנות להמרה.
 ג. מניות החברה הבת הקיימות במחזור.

רווח למניה של החברה הבת

$$\frac{n^7 5,400}{(1,000 + 75 + 400)} = 3.66 \text{ ש"ח}$$

- ד. לצורך חישוב הרווח המדולל למניה, הוסף לרווח של החברה הבת המיוחס לבעלי המניות הרגילות (5,000 ש"ח) סך של 400 ש"ח דיבידנדים לבעלי מניות הבכורה.
 ה. מניות תוספתיות ממימוש כתבי האופציה, שחושבו כדלקמן:
 $150 * [20 \text{ ש"ח} / (10 \text{ ש"ח} - 20 \text{ ש"ח})]$
 ו. מניות רגילות של החברה הבת שהונח כי הן קיימות במחזור כתוצאה מהמרת מניות בכורה ניתנות להמרה, שחושבו כדלקמן: 400 מניות בכורה ניתנות להמרה * יחס המרה של 1.

רווח מאוחד למניה

$$\frac{n^7 12,000 + n^4 4,300}{10,000} = 1.63 \text{ ש"ח}$$

$$\frac{n^7 12,000 + n^4 2,928 + n^x 55 + n^3 1,098}{10,000} = 1.61 \text{ ש"ח}$$

- ז. רוח של הישות המדווחת המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת.
- ח. חלק ברווח של החברה הבת אשר יכלול ברווח הבסיסי למניה המאוחד, שחושב כדלקמן:
 $(1.00 \text{ ש"ח} * 300) + (5.00 \text{ ש"ח} * 800)$
- ט. מניות הישות המדווחת הקיימות במחזור.
- י. חלקה היחסי של הישות המדווחת ברווחי החברה הבת המיוחסים למניות הרגילות, שחושב כדלקמן:
 $(3.66 \text{ ש"ח למניה} * 1,000 \text{ מניות}) * (800 / 1,000)$
- יא. חלקה היחסי של הישות המדווחת ברווחי החברה הבת המיוחסים לכתבי האופציה, שחושב כדלקמן:
 $(3.66 \text{ ש"ח למניה} * 75 \text{ מניות תוספתיות}) * (30 / 150)$
- יב. חלקה היחסי של הישות המדווחת ברווחי החברה הבת המיוחסים למניות בכורה ניתנות להמרה, שחושב כדלקמן:
 $(3.66 \text{ ש"ח למניה} * 400 \text{ מניות שינבעו מהמרה}) * (300 / 400)$

דוגמה 11 - מכשירי הון משתתפים¹⁴

הדוגמה מתייחסת לסעיפים א13 ו - א14.

רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת	100,000 ש"ח
מניות רגילות הקיימות במחזור	10,000
מניות בכורה שאינן ניתנות להמרה	6,000
דיבידנד שנתי לא צביר למניות הבכורה (לפני תשלום דיבידנד כלשהו למניות הרגילות)	5.50 ש"ח למניה
לאחר תשלום דיבידנד לבעלי המניות הרגילות בסך 2.10 ש"ח למניה, מניות הבכורה משתתפות בדיבידנדים נוספים ביחס של 80:20 עם המניות הרגילות (כלומר, לאחר ששולם דיבידנד למניות הבכורה ולמניות הרגילות בסך 5.50 ש"ח למניה ו - 2.10 ש"ח למניה, בהתאמה, כל מניית בכורה משתתפת בדיבידנד נוסף בשיעור של 25% מהסכום ששולם למניה עבור מניות רגילות)	
דיבידנדים ששולמו למניות בכורה	33,000 ש"ח (5.50 ש"ח למניה)
דיבידנדים ששולמו למניות הרגילות	21,000 ש"ח (2.10 ש"ח למניה)

רווח בסיסי למניה מחושב כדלקמן:

ש"ח	ש"ח	
100,000		רווח המיוחס לבעלי המניות של הישות המדווחת
		בניכוי דיבידנדים ששולמו:
	33,000	מניות בכורה
	21,000	מניות רגילות
(54,000)		
<u>46,000</u>		רווח לא מחולק

¹⁴ דוגמה זו אינה ממחישה את הסיווג של רכיבי מכשירים פיננסיים ניתנים להמרה כהתחייבויות או כהון עצמי, או את הסיווג של ריבית ודיבידנדים הקשורים להם כהוצאות או כהון עצמי, כנדרש על פי תקן חשבונאות מספר 22.

הקצאת הרווח הלא מחולק:

הקצאה לכל מניה רגילה $A =$

הקצאה לכל מניית בכורה $B = 0.25A$, $B =$

$$(A * 10,000) + (0.25 * A * 6,000) = \text{נ"ח } 46,000$$

$$A = \text{נ"ח } 46,000 / (10,000 + 1,500)$$

$$A = \text{נ"ח } 4.00$$

$$B = 0.25A$$

$$B = \text{נ"ח } 1.00$$

סכומי רווח בסיסי למניה

<u>מניות</u>	<u>מניות</u>	
<u>רגילות</u>	<u>בכורה</u>	
נ"ח 2.10	נ"ח 5.50	רווח שחולק
נ"ח 4.00	נ"ח 1.00	רווח שלא חולק
<u>נ"ח 6.10</u>	<u>נ"ח 6.50</u>	סה"כ

דוגמה 12 - חישוב רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה והצגת דוח רווח והפסד (דוגמה מקיפה)¹⁵

דוגמה זו ממחישה את החישובים הרבעוניים והשנתיים של רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה בשנת 20X7 של חברה א' שהיא בעלת מבנה הון מורכב. המספר הבוחן הוא רווח או הפסד מפעולות נמשכות, המיוחס לישות המדווחת. להלן נתונים נוספים:

מחיר שוק ממוצע של מניות רגילות -

להלן מחיר שוק ממוצע של מניות רגילות בשנת 20X7:

רבעון ראשון	49 ש"ח
רבעון שני	60 ש"ח
רבעון שלישי	67 ש"ח
רבעון רביעי	67 ש"ח

- מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות בין התאריכים 1 בינואר - 1 בספטמבר 20X7 היה 57.125 ש"ח.
- מחיר השוק הממוצע של המניות הרגילות בין התאריכים 1 ביולי - 1 בספטמבר 20X7 היה 65 ש"ח.

מניות רגילות -

מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לתחילת שנת 20X7 הוא 5,000,000. ביום 1 במרס 20X7 הונפקו 200,000 מניות רגילות תמורת מזומן.

אגרות חוב להמרה -

ברבעון האחרון של שנת 20X6 הונפקו 12,000 אגרות חוב 1,000 ש"ח ע.ג. כל אחת תמורת ערך הנקוב. אגרות החוב להמרה נושאות ריבית שנתית בשיעור של 5% ועומדות לפירעון לאחר 20 שנה. הריבית משולמת פעמיים בשנה, ביום 1 בנובמבר ויום 1 במאי. כל אגרת חוב בעלת 1,000 ש"ח ע.ג. ניתנת להמרה ל - 40 מניות רגילות. בשנת 20X6 לא הייתה המרה של אגרות חוב. ביום 1 באפריל 20X7, הומרו כל אגרות החוב.

¹⁵ דוגמה זו אינה ממחישה את הסיווג של רכיבי מכשירים פיננסיים ניתנים להמרה כהתחייבויות או כהון עצמי, או את הסיווג של ריבית ודיבידנדים הקשורים להם כהוצאות או כהון עצמי, כנדרש על פי תקן חשבונאות מספר 22.

מניות בכורה ניתנות להמרה -

ברבעון השני של שנת 20X6, הונפקו 800,000 מניות בכורה ניתנות להמרה תמורת נכסים בעסקת רכישה. הדיבידנד הרבעוני לכל מניית בכורה ניתנת להמרה הוא בסך 0.05 ש"ח, אשר משולם בסוף הרבעון עבור מניות הקיימות במחזור לאותו מועד. כל מניית בכורה ניתנת להמרה למניה רגילה אחת. ביום 1 ביוני 20X7 המירו מחזיקי 600,000 מניות בכורה ניתנות להמרה את מניותיהן למניות רגילות.

כתבי אופציה סידרה א' -

ביום 1 בינואר 20X7 הונפקו כתבי אופציה סידרה א' לרכישת 600,000 מניות רגילות במחיר מימוש של 55 ש"ח למניה, לתקופה של 5 שנים. ביום 1 בספטמבר 20X7 מומשו כל כתבי אופציה סידרה א' הקיימים במחזור.

כתבי אופציה סידרה ב' -

ביום 1 ביולי 20X7 הונפקו כתבי אופציה סידרה ב' לרכישת 1,500,000 מניות רגילות במחיר מימוש של 75 ש"ח למניה, לתקופה של 10 שנים. במהלך שנת 20X7 לא מומשו כתבי אופציה סידרה ב', מאחר שמחיר המימוש של כתבי אופציה סידרה ב' היה גבוה ממחיר השוק של המניות הרגילות.

שיעור המס -

שיעור המס בשנת 20X7 היה 40%;

20X7

רווח (הפסד) מפעולות נמשכות		רווח (הפסד) המיוחס לישות
ש"ח	ש"ח	המדווחת
5,000,000	5,000,000	רבעון ראשון
6,500,000	6,500,000	רבעון שני
³ (1,000,000)	1,000,000	רבעון שלישי
(700,000)	(700,000)	רבעון רביעי
<u>9,800,000</u>	<u>11,800,000</u>	שנת 20X7

א. זה המספר הבוחן (לפני התאמה בגין דיבידנדים למניות בכורה).

ב. לחברה א' היה הפסד של 2,000,000 ש"ח (לאחר מס) מפעילויות מופסקות ברבעון השלישי. מאחר וברבעון הראשון וברבעון השני הרווח מפעילויות מופסקות הוא אפס, אין צורך לתקן את מספרי ההשוואה (לתיקון מספרי ההשוואה - ראה דוגמה 7).

רבעון ראשון שנת 20X7

חישוב רווח בסיסי למניה

ש"ח				
5,000,000				רווח מפעולות נמשכות המיוחס לישות המדווחת
³ (40,000)				בניכוי: דיבידנדים למניות בכורה
<u>4,960,000</u>				רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת
	מועד	מניות הקיימות במחזור	חלק התקופה	מוצע משוקלל של מספר המניות
		5,000,000	2/3	3,333,333
		<u>200,000</u>		
		5,200,000	1/3	<u>1,733,333</u>
				<u>5,066,666</u>
				<u>ש"ח 0.98</u>

חישוב רווח מדולל למניה¹⁶

				רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת
ש"ח 4,960,000				בתוספת: השפעה על הרווח בהנחת המרה דיבידנדים למניות בכורה ריבית בגין אג"ח להמרה 5%
		ש"ח ³ 40,000		השפעה של הנחת המרה
		<u>ש"ח ¹90,000</u>		רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת כולל ההשפעה של הנחת המרה
				ממוצע משוקלל של מספר המניות
				בתוספת: מניות תוספתיות בהנחת המרה ומימוש כתבי אופציה (סדרה א') מניות בכורה ניתנות להמרה אג"ח להמרה 5%
		⁰ 800,000		מניות רגילות פוטנציאליות מדוללות
		<u>480,000</u>		ממוצע משוקלל מותאם של מספר המניות
				רווח מדולל למניה
				<u>ש"ח 1,280,000</u>
				<u>ש"ח 6,346,666</u>
				<u>ש"ח 0.80</u>

¹⁶ הרווח המדולל למניה חושב בהתאם לסעיף 44 כך שכל הנפקה או כל סדרה של מניות רגילות פוטנציאליות נבחנה, על מנת להגיע לדילול העמוק ביותר וזאת בהתאם למספר הבוחן.

- ג. 0.05 ש"ח * 800,000 מניות.
- ד. $(12,000,000 * 5\%) / 4$, בניכוי מס בשיעור 40%.
- ה. באשר לכתבי אופציה, לא הונח מימוש מאחר שכתבי האופציה היו אנטי מדללים בתקופה. (49 ש"ח [מחיר ממוצע] > 55 ש"ח [מחיר מימוש]).

רבעון שני שנת 20X7

		חישוב רווח בסיסי למניה	
ש"ח			
6,500,000		רווח מפעולות נמשכות המיוחס לישות המדווחת	
<u>(10,000)</u>		בניכוי: דיבידנדים למניות בכורה	
<u>6,490,000</u>		רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת	
מוצע משוקלל של מספר המניות	חלק התקופה	מניות הקיימות במחזור	מועד
		5,200,000	1 באפריל
		<u>480,000</u>	המרת אג"ח 5% ביום 1 באפריל
3,786,666	2/3	5,680,000	1 באפריל - 31 במאי
		<u>600,000</u>	המרת מניות בכורה ביום 1 ביוני
<u>2,093,333</u>	1/3	6,280,000	1 ביוני - 30 ביוני
<u>5,880,000</u>			מוצע משוקלל של מספר המניות
<u>1.10 ש"ח</u>			רווח בסיסי למניה

	חישוב רווח מדולל למניה
	רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת
n ש"ח 6,490,000	
	בתוספת: השפעה על הרווח בהנחת המרה
	דיבידנדים למניות בכורה
<u>n ש"ח 10,000</u>	
n ש"ח 10,000	השפעה של הנחת המרה
	רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת כולל ההשפעה של הנחת המרה
<u>n ש"ח 6,500,000</u>	
5,880,000	ממוצע משוקלל של מספר המניות
	בתוספת: מניות תוספתיות בהנחת המרה ומימוש
	כתבי אופציה (סדרה א')
r 50,000	
<u>n 600,000</u>	מניות בכורה ניתנות להמרה
650,000	מניות רגילות פוטנציאליות מדללות
<u>6,530,000</u>	ממוצע משוקלל מותאם של מניות
<u>n ש"ח 1.00</u>	רווח מדולל למניה

ו. 0.05 ש"ח * 200,000 מניות.

ז. 550,000 מניות = 33,000,000 ש"ח / 60, 33,000,000 ש"ח, 33,000,000 ש"ח = 55 * 600,000 ש"ח או 50,000 מניות = 600,000 מניות * [60 ש"ח / (55 ש"ח - 60 ש"ח)] או 50,000 מניות = 600,000 - 550,000.

ח. (1/3 * 200,000 מניות) + (2/3 * 800,000 מניות).

רבעון שלישי שנת 20X7

חישוב רווח בסיסי למניה

ש"ח	
1,000,000	רווח מפעולות נמשכות המיוחס לישות המדווחת
<u>(10,000)</u>	בניכוי: דיבידנדים למניות בכורה
990,000	רווח מפעולות נמשכות המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת
<u>(2,000,000)</u>	הפסד מפעילויות מופסקות המיוחס לישות המדווחת
<u>(1,010,000)</u>	הפסד המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת

מועד	מניות הקיימות במחזור	חלק התקופה	ממוצע משוקלל של מספר המניות
1 ביולי - 31 באוגוסט	6,280,000	2/3	4,186,666
מימוש כתבי אופציה (סדרה א') ביום 1 בספטמבר	<u>600,000</u>		
1 בספטמבר - 30 בספטמבר	6,880,000	1/3	<u>2,293,333</u>
ממוצע משוקלל של מספר המניות			6,480,000
רווח בסיסי למניה			
			0.15 ש"ח
			<u>(0.31 ש"ח)</u>
			<u>(0.16 ש"ח)</u>

רבעון שלישי שנת 20X7

חישוב רווח מדולל למניה

רווח מפעולות נמשכות המיוחס לבעלי

990,000 ש"ח

המניות הרגילות של הישות המדווחת

בתוספת: השפעה על הרווח בהנחת המרה

10,000 ש"ח

דיבידנדים למניות בכורה

10,000 ש"ח

השפעה של הנחת המרה

רווח מפעולות נמשכות המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת כולל ההשפעה של הנחת המרה הפסד מפעילויות מופסקות המיוחס לישות המדווחת

1,000,000 ש"ח

(2,000,000 ש"ח)

הפסד המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת כולל ההשפעה של הנחת המרה

(1,000,000 ש"ח)

6,480,000

ממוצע משוקלל של מספר המניות

בתוספת: מניות תוספתיות הנובעות מהנחת המרה ומימוש

^ו61,538

כתבי אופציה (סדרה א')

200,000

מניות בכורה ניתנות להמרה

261,538

מניות רגילות פוטנציאליות מדללות

ממוצע משוקלל מותאם של מניות

6,741,538

רווח מדולל למניה

רווח למניה מפעולות נמשכות

0.15 ש"ח

הפסד למניה מפעילויות מופסקות

(0.30 ש"ח)

הפסד למניה

(0.15 ש"ח)

ט. 61,538 מניות = $92,308 \times \frac{2}{3}$

92,308 מניות = 600,000 מניות * $\frac{65 \text{ ש"ח}}{55 \text{ ש"ח} - 65 \text{ ש"ח}}$

הערה: המניות התוספתיות הנובעות מהנחת המרה, נכללות בחישוב ההפסד המדולל למניה מפעילויות מופסקות וההפסד המדולל למניה, למרות שהם אנטי-מדללות. הסיבה לכך היא שהמספר הבוחן (רווח מפעולות נמשכות המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת, מותאם בגין דיבידנדים למניות בכורה) היה חיובי (כלומר רווח, ולא הפסד).

רבעון רביעי שנת 20X7

ש"ח	חישוב רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה
(700,000)	הפסד מפעולות נמשכות המיוחס לישות המדווחת
<u>(10,000)</u>	בתוספת: דיבידנדים למניות בכורה
<u>(710,000)</u>	הפסד המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת

מועד	מניות הקיימות במחזור	חלק לתקופה	ממוצע משוקלל של מספר המניות
1 באוקטובר - 31 בדצמבר	6,880,000	3/3	<u>6,880,000</u>
			<u>6,880,000</u>

רווח בסיסי למניה ורווח מדולל למניה

הפסד למניה המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת

(0.10 ש"ח)

הערה: המניות התוספתיות הנובעות מהנחת המרה אינן נכללות בחישוב הסכומים המדוללים למניה מאחר שהמספר הבוחן (הפסד מפעולות נמשכות המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת, מותאם בגין דיבידנדים למניות בכורה) היה שלילי (כלומר הפסד, ולא רווח).

שנת 20X7

		חישוב רווח בסיסי למניה	
ש"ח			
11,800,000			רווח מפעולות נמשכות המיוחס לישות המדווחת
<u>(70,000)</u>			בניכוי: דיבידנדים למניות בכורה (*)
		רווח מפעולות נמשכות המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת	
11,730,000			הפסד מפעילויות מופסקות המיוחס לישות המדווחת
<u>(2,000,000)</u>			רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת
<u>9,730,000</u>			
	מניות הקיימות במחזור		
מוצע משוקלל של מספר המניות	חלק התקופה	מועד	
833,333	2/12	5,000,000	1 בינואר - 28 בפברואר הנפקת מניות רגילות ביום 1 במרס
		<u>200,000</u>	
433,333	1/12	5,200,000	1 במרס - 31 במרס המרת אגרות חוב 5% ביום 1 באפריל
		<u>480,000</u>	
946,667	2/12	5,680,000	1 באפריל - 31 במאי המרת מניות בכורה ביום 1 ביוני
		<u>600,000</u>	
1,570,000	3/12	6,280,000	1 ביוני - 31 באוגוסט מימוש כתבי אופציה (סדרה א') ביום 1 בספטמבר
		<u>600,000</u>	
2,293,333	4/12	6,880,000	1 בספטמבר - 31 בדצמבר
			מוצע משוקלל של מספר המניות
<u>6,076,667</u>			
			רווח בסיסי למניה
1.93 ש"ח			רווח למניה מפעולות נמשכות
<u>(0.33 ש"ח)</u>			הפסד למניה מפעילויות מופסקות
<u>1.60 ש"ח</u>			רווח למניה

שנת 20X7

		חישוב רווח מדולל למניה
		רווח מפעולות נמשכות המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת בתוספת: ההשפעה על הרווח בהנחת המרה
11,730,000 ש"ח		
	70,000 ש"ח	דיבידנדים למניות בכורה
	<u>90,000 ש"ח</u>	ריבית בגין אג"ח להמרה 5%
<u>160,000 ש"ח</u>		השפעה של הנחת המרה
		רווח מפעולות נמשכות המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת כולל ההשפעה של הנחת המרה
11,890,000 ש"ח		הפסד מפעילויות מופסקות המיוחס לישות המדווחת
<u>(2,000,000 ש"ח)</u>		רווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הישות המדווחת כולל ההשפעה של הנחת המרה
<u>9,890,000</u>		
6,076,667		ממוצע משוקלל של מספר המניות בתוספת: מניות תוספתיות בהנחת המרה ומימוש
	14,880 א"	כתבי אופציה (סדרה א')
	^ב 450,000	מניות בכורה ניתנות להמרה
	<u>^ג120,000</u>	אג"ח להמרה 5%
<u>584,880</u>		מניות רגילות פוטנציאליות מדללות ממוצע משוקלל מותאם של מניות רווח מדולל למניה
<u>6,661,547</u>		רווח למניה מפעולות נמשכות
1.78 ש"ח		הפסד למניה מפעילויות מופסקות
(0.30 ש"ח)		רווח למניה
<u>1.48 ש"ח</u>		

י. בניכוי מס בשיעור 40%, 4 / (12,000,000 * 5%).

יא. $22,320$ מניות = $600,000 * 57.125$ ש"ח / $(55$ ש"ח - 57.125 ש"ח)
 $14,880$ מניות = $22,320 * 8/12$

יב. $(200,000 * 7/12) + (800,000 * 5/12)$ מניות.

יג. $480,000 * 3/12$ מניות.

להלן המחשה כיצד חברה א' עשויה להציג את נתוני הרווח למניה בדוח רווח והפסד. יש לשים לב כי אין דרישה להציג סכומים למניה מההפסד מפעילויות מופסקות בדוח רווח והפסד.

שנת 20X7

ש"ח

1.93

(0.33)

1.60

1.78

(0.30)

1.48

רווח למניה רגילה

רווח למניה מפעולות נמשכות
הפסד למניה מפעילויות מופסקות
רווח למניה

רווח מדולל למניה רגילה

רווח למניה מפעולות נמשכות
הפסד למניה מפעילויות מופסקות
רווח למניה

הטבלה שלהלן כוללת את נתוני הרווח למניה הרבעוניים והשנתיים של חברה א'. מטרת הטבלה היא להמחיש כי סיכום נתוני הרווח למניה של ארבעת הרבעונים אינו בהכרח זהה לנתוני הרווח למניה השנתיים האמור לעיל נכון גם לגבי רווח למניה מצרפי בתקופות ביניים אשר אינו זהה בהכרח לסיכום נתוני הרווח למניה של הרבעונים בתקופה. התקן אינו דורש גילוי של מידע זה.

שנת 20X7	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	
ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח	
1.93	(0.10)	0.15	1.10	0.98	רווח בסיסי למניה
<u>(0.33)</u>	=	<u>(0.31)</u>	=	=	רווח (הפסד) למניה מפעולות נמשכות הפסד למניה מפעילויות מופסקות
<u>1.60</u>	<u>(0.10)</u>	<u>(0.16)</u>	<u>1.10</u>	<u>0.98</u>	רווח (הפסד) למניה
1.78	(0.10)	0.15	1.00	0.80	רווח מדולל למניה
<u>(0.30)</u>	=	<u>(0.30)</u>	=	=	רווח (הפסד) למניה מפעולות נמשכות הפסד למניה מפעילויות מופסקות
<u>1.48</u>	<u>(0.10)</u>	<u>(0.15)</u>	<u>1.00</u>	<u>0.80</u>	רווח (הפסד) למניה

נספח ג'

ההבדלים בין תקן חשבונאות מספר 21, רווח למניה, לבין תקן חשבונאות בינלאומי מספר 33, רווח למניה (מרס 2004)

נספח זה אינו מהווה חלק מהתקן.

1. המונח "החברה האם" בתקן הבינלאומי הוחלף בתקן זה, למעט בסעיף 40, במונח "הישות המדווחת".
2. המבוא לתקן הבינלאומי הושמט מתקן זה. המבוא לתקן זה כולל את עיקרי התקן.
3. סעיף 4 לתקן הבינלאומי הושמט מתקן זה. מסעיף 3 לתקן הבינלאומי הושמטה הערת שוליים.
4. סעיף 52 לתקן הבינלאומי קבע כי "בדומה לחישוב הרווח הבסיסי למניה, מניות רגילות שהנפקתן מותנית מטופלות כקיימות במחזור ונכללות בחישוב הרווח המדולל למניה אם התקיימו התנאים הדרושים (כלומר, האירועים התרחשו). מניות שהנפקתן מותנית נכללות מתחילת התקופה (או ממועד ההסכם להנפקה מותנית של מניות, אם מועד זה מאוחר יותר)...". סעיף 52 לתקן זה קובע כי "כאמור בסעיף 24 לעיל, בחישוב הרווח הבסיסי למניה, מניות רגילות שהנפקתן מותנית מטופלות כקיימות במחזור ונכללות בחישוב הרווח הבסיסי למניה רק מהמועד בו התקיימו כל התנאים הדרושים (כלומר, האירועים התרחשו). אם התקיימו התנאים אזי בחישוב הרווח המדולל למניה, מניות שהנפקתן מותנית מטופלות כקיימות במחזור ונכללות מתחילת התקופה (או ממועד ההסכם להנפקה מותנית של מניות, אם מועד זה מאוחר יותר)...".
5. לסעיפים 42 ו-68 בתקן הבינלאומי נוספה בתקן זה התייחסות אף להשפעה מצטברת של שינוי במדיניות חשבונאית ו/או לפריט מיוחד.

6. לתקן הבינלאומי נוספו בתקן זה הערות שוליים 1, 2, 3, 4, 5 ו-9.
7. לתקן זה נוספו סעיפים 75-76 שינויים בתקני חשבונאות אחרים.
8. דוגמה 4 בנספח ב' בתקן הבינלאומי הותאמה כדי לשקף את המצב בישראל. לפיכך, לצורך חישוב מרכיב ההטבה הובא בחשבון מחיר השוק סמוך לפני מועד הנפקת הזכויות ולא מחיר השוק סמוך לפני מועד מימוש הזכויות, מועד הנפקת הזכויות שונה מיום 1 בינואר 20X7, ליום 1 במרס 20X7, ומועד מימוש הזכויות שונה מיום 1 במרס 20X7, ליום 15 במרס 20X7.
9. דוגמה 7 בנספח ב' לתקן הבינלאומי, הותאמה בתקן זה, על מנת לפצל את נתוני הפעילות המופסקת מהפעילות השוטפת לאורך הרבעונים השונים. כמו כן, הוצגו נתוני הרווח למניה מפעילות שוטפת בנפרד מנתוני הרווח למניה.
10. לדוגמה 12 בנספח ב' לתקן הבינלאומי נוספה הערה הקובעת כי בהעדר נתונים על הרווח (הפסד) מפעילויות מופסקות ברבעון הראשון וברבעון השני, לא תוקנו מספרי ההשוואה (לתיקון מספרי ההשוואה - ראה דוגמה 7). כמו כן, נוספה הערת שוליים המציינת כי הרווח המדולל למניה חושב בהתאם לסעיף 44 כך שכל הנפקה או כל סדרה של מניות רגילות פוטנציאליות נבחנה, על מנת להגיע לדילול העמוק ביותר וזאת בהתאם למספר הבוחן.
11. התייחסות לתקני חשבונאות בינלאומיים:
- א. הפניה לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 1, הצגת דוחות כספיים, בסעיף 13 לתקן הבינלאומי הושמטה מתקן זה.
- ב. הפניה לתקן דיווח כספי בינלאומי מספר 2, תשלום מבוסס מניות, בסעיף 47א' לתקן הבינלאומי ובדוגמה 5א', הוחלפה בהפניה לתקן חשבונאות מספר 24, תשלום מבוסס מניות.
- ג. הפניה לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 32, מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה, בסעיפים 8 ו-72 לתקן, ובדוגמאות 6, 8, 9, 10, 11 ו-12 בנספח ב' לתקן הבינלאומי הוחלפה בהפניה לתקן חשבונאות מספר 22, מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה.
- ד. הפניה לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 39, מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה, בסעיף 34 הושמטה מתקן זה.

הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

משתתפים קבועים

רו"ח יהודה אלגריסי
רו"ח דוד גולדברג
רו"ח דורון דבי
רו"ח צחי חבושה
רו"ח אדיר ענבר
רו"ח מוטי פרידמן
רו"ח משה פרץ
רו"ח יזהר קנה

צוות מקצועי אד-הוק

רו"ח רונן מנשס – יו"ר
רו"ח עמנואל אבנר
רו"ח לימור אברבוך
רו"ח יהודה אלגריסי
רו"ח מיכל ברק
רו"ח לימור חן
רו"ח גיא טביביאן
רו"ח אורי לוי
רו"ח אשר פליסינג
רו"ח משה פרץ
רו"ח רקפת רמיגולסקי
רו"ח שלומי שוב

חברי הוועדה

רו"ח דב ספיר - יו"ר הוועדה
רו"ח חיים אסיאג
מר אלי אשרף
רו"ח יגאל גוזמן
פרופסור אפרים צדקה
פרופסור אריה גנס, רוח
רו"ח אבי זיגלמן

צוות מקצועי

רו"ח שרון מימון צדיק
רו"ח תמר אורן רוזנברג
גב' דיקלה כהן

יועץ מקצועי לוועדה

רו"ח רונן מנשס

המועצה של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

מר משה טרי, יו"ר רשות ני"ע - סגן יו"ר המועצה
רו"ח עופר מנירב, נשיא לשכת רו"ח - סגן יו"ר המועצה
פרופסור יאיר אורגלר, יו"ר דירקטוריון הבורסה
מר אייל בן שלוש
רו"ח אלכס הילמן, נשיא לשכת רואי חשבון לשעבר
פרופסור צבי טלמון (רו"ח), נשיא לשכת רואי חשבון לשעבר
מר רון לובש
מר עמוס מר חיים, נציג איגוד החברות הציבוריות הרשומות בבורסה
ד"ר אייל סולגניק, רו"ח
עו"ד (רו"ח) מיכל עבאדי-בויאנג'ו
מר איתן רוב
רו"ח פנחס קימלמן, לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים
רו"ח יצחק רוטמן, נשיא לשכת רואי חשבון לשעבר
רו"ח יוסי שחק, נשיא לשכת רואי חשבון לשעבר
רו"ח ישראל שטראוס, נשיא לשכת רואי חשבון לשעבר
מר מוטי שפיגל, סגן המפקח על הבנקים